

Kamniški občan

ŠT. 2

LETO XXII.

KAMNIK, 24. JANUARJA 1983

Občinska skupščina mora postati tudi konferenca delegacij za republiško skupščino

V torek, 11. januarja 1983, je bil v Kamniku regijski posvet za občine Kamnik, Domžale in Liti-jo o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Sklicala ga je skupščina naše republike. Na njem so sodelovali predsedniki skupščin občin, predsedniki zborov skupščin občin, sekretarji skupščin občin in predsedniki občinskih in medobčinskih konferenc SZDL ter predsedniki občinskih in medobčinskih svetov zveze sindikatov. Sodelovalo je tudi več predstavnikov republiške skupščine centralnega komiteja ZKS, republiške konference SZDL in Zveze sindikatov Slovenije. Posvet je vodil predsednik zbora združenega dela republiške skupščine Martin Mlinar.

Na dopoldanskem delu posveta je tekla beseda o delegatskem sistemu, delegatskih odnosih tako v temeljnih delegacijah, kakor tudi v občinskih skupščinah in v skupščini Socialistične republike Slovenije. Iz uvodne besede Martina Mlinarja in razprave je moč povzeti, da so bili v razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov doseženi zelo dobri uspehi. Srečujemo pa se še vedno z nekaterimi slabostmi, ki jih bo treba odpraviti. Med njimi kaže omeniti ugotovitve, da se zbori skupščin se niso dovolj uveljavili glede na njihove ustavne in statutarne pristojnosti. Še več, tudi skupščine občin se niso dovolj uveljavile kot najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja, ki bi bil sposoben sproti razreševati najpomembnejša vprašanja politike na posameznih področjih družbenega življenja in dela. To se kaže v tem, da še vedno o pomembnejših družbenih vprašanjih prihaja do odločanja mimo skupščin, v izvršnih in upravnih organih ali celo v neformalnih koordinacijah in v forumskih oblikah delovanja nekaterih institucij. Posledica takih odnosov je formalno potrjevanje že »sprejetih« odločitev, oblikovanih zunaj delegatskih struktur. Prav zaradi tega ne morejo pri odločanju v večji meri priti do izraza specifične potrebe in interesi delovnih ljudi in občanov. Res je, da je prejemna ak-

tivnost delegatov in delegacij v skupščinah ustvarila objektivne možnosti za krepitev vloge izvršnih svetov in upravnih organov in so ti kdaj pa kdaj mogli tudi s svojim delom iti preko z ustavo določenih pooblastil. Posebno je bilo izpostavljeno delo zborov občinske skupščine glede na njihovo enakopravnost. Največkrat zbori večino zadev obravnavajo enakopravno. To prakso bo potrebno temeljito preučiti in se ji izogniti, saj tako zahtevajo že ustava in statuti. Zadeve in odločitve s področja ekonomskih odnosov morajo, denimo, imeti posebno in specifično težo v zboru združenega dela in podobno. Posebna pozornost je bila namenjena delovanju občinskih skupščin kot konferenc delegacij za republiško skupščino.

● V Komendi je lani zaživel tudi delo potrošniškega sveta. Da bi vsaj nekoliko omili težave v skrbi v zadnjih mesecih minulega leta, so pripravili poseben sestanek z vsemi, ki so odgovorni za preskrbo na tem območju. Sestanek je prinesel nekaj rezultatov, saj se je po njem izboljšala preskrba z osnovnimi živili. Potrošniški svet je tudi reševal težave pri razdeljevanju kave. Naredili so seznam gospodinjev in delili po njem, tako da so kavo enakomerno in pravično razdelili.

Razpravljalci so bili mnenja, da pomembnejše zadeve, ki jih ima na dnevnem redu republiška skupščina, že obravnavajo prej občinske skupščine, vendar je tega še vse premalo. Vse preveč je namreč primerov, ko skupine delegatov za republiško skupščino same obravnavajo vse gradivo za seje republiške skupščine in se do njih tudi samostojno opredeljujejo. To seveda ni sprejemljivo, zlasti ne za pomembnejše odločitve v republiški skupščini, za katere je potrebna širša razprava v delegacijah temeljnih delegatskih sredin.

To pa bo takrat, ko bo občinska skupščina take zadeve dajala na dnevni red svojih sej. Res je,

da je bilo v zadnjem času zaradi zaostrenih ekonomskih in družbenih odnosov vse preveč primerov, da je bilo premalo časa za obravnavo posameznih gradiv. Razen tega pa ni bilo zadostne programske usklajenosti dela občinskih skupščin in republiške skupščine. Prav zaradi tega je bilo na posvetu rečeno, da je zdaj še vedno pravi trenutek za usklajevanje programov.

Na posvetu je stekla beseda še o drugih težavah delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Med njimi kaže omeniti preobremenjenost skupščin z zadevami, ki bi jih brez škode za delegatske odnose lahko prenesli na izvršilna ali delovna telesa skupščine. Tako bi skupščine lažje namenile več časa in naporov obravnavi pomembnejših zadev iz svoje pristojnosti. Tudi to je potrebno storiti že pri programiranju dela skupščine. Govora je bilo še o gradivih, ki še vedno niso dovolj dobra za delegatsko odločanje, saj so največkrat preobsežna in brez ustreznih povzetkov ter brez alternativnih rešitev, dalje o delu delegacij, ki so pogosto prepustene samim sebi in v njihovem delu ne sodelujejo vsi tisti, ki bi z dobrimi informacijami delegatskega okolja lahko doprinesli k boljšim odločitvam delegacij itd. Skratka, posvet je zajel zelo številna vprašanja in probleme delegatskih odnosov in je tako pomenil velik prispevek k njihovem nadaljnjemu razvoju.

V popoldanskem delu so se udeleženci seznanili z delegatskimi odnosi v delovni organizaciji Menina in v krajevni skupnosti Komenda.

Po organizacijski, poslovni in samoupravni predstavitvi Menine je Martin Mlinar čestital ob 30-letnici delovne organizacije in nadaljeval: »Videl sem že več tovarn lesne industrije in lahko rečem, da je Menina ena izmed najbolj urejenih, kar sem jih videl do sedaj. Ne vem, kako uspevate obdržati red v tovarni, da je vse na svojem mestu. Človek dobi prijeten občutek, ko ugotovi, da ima organizacija dela v tej delovni organizaciji svojo tehnološko logiko in racionalnost. Razveseljiva so vaša razmišljanja

Umrl je dr. Vladimir Bakarić

V nedeljo, 16. januarja, se je po dolgi bolezni končala življenjska pot Vladimira Bakarića, podpredsednika predsedstva SFRJ in člana predsedstva CK ZKJ. Izguba revolucionarja, vojaka, misleca, humanista, teoretika in praktika, velikega soustvarjalca naše preteklosti in sedanjosti, je prizadela vso Jugoslavijo. Toliko bolj, ker je imel dr. Bakarić toliko dobrih človeških lastnosti – bil je široko razgledan, blag, skromen, človeški – da se je bilo mogoče od njega nenehno učiti in se po njem tudi zgledovati.

o čimbojži izkoriščenosti kotlovnice in izkoriščanja lestnih odpadkov. Zlasti so zanimivi reliefi, ki jih izdelujete iz žagovine. Imam občutek, da je vaša proizvodnja moderna in upam, da nimate več kompleksa manjvrednosti, ker delate krste. Izdelava krst je produkt, kot je produkt izdelava stolov, miz in drugih lesnih izdelkov.

Razveseljivi so tudi rezultati gospodarjenja delovne organizacije, saj so nadporečni v primerjavi z rezultati v vaši panogi, pa tudi v primerjavi z drugimi.

V nadaljevanju razgovora se je Martin Mlinar zanimal za program razvoja delovne organizacije do leta 1985. Poudaril je, da je sicer usmeritev v izvoz in skrb za preskrbo domačega trga pravilna, vendar je nujno, če se za to ponujajo možnosti, tudi povečanje proizvodnje, kljub težnjam, da bi z modernizacijo prešli na eno izmed, da bi se povečali izvoz. Iz sedanjih gospodarskih težav v Jugoslaviji se lahko izkoplje samo tako, da bomo povečali izvoz, zlasti na področju, ki so dohodkovno zanimiva.

Zato je na eni strani treba biti pazljiv, da ne zanemarjamo domačega trga, ker se potem pojavijo novi proizvajalci, ki hočejo to izkoristiti, na drugi strani pa moramo posvetiti tudi več pozornosti izvozu.

Ko je govoril o delegatskem sistemu, je med drugim dejal, da bo delegatski sistem v svojem smislu in vsebini zaživel in se razvijalo samoupravljanje znotraj OZD. Gre za vprašanja, ki se stalno pojavljajo, da temeljne delegacije v temeljnih organizacijah in skupnostih še zdaleč nimajo takega statusa, kot ga imajo samoupravni organi v OZD. Za delo samoupravnih organov v OZD (pripravo materialov, razprav itd.) skrbi razvejana armada ljudi v strokovnih službah, medtem ko za delo delegacij ni takšnega zanimanja. Če delegacije ne bomo nudili strokovne pomoči, bo v bistvu delegatski sistem obstal na stopnji razvoja, ko ne bo ne otrok, ne mladinec, kaj šele zrele človek.

»Večina delegacij v krajevni skupnosti dobro dela. Redno se

sestajajo, aktivne so v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine. Njihova največja slabost pa je še vedno premajhna povezanost z neposredno delegatsko bazo, s krajinami. Da bo delegatski sistem v prihodnje bolj učinkovit in uspešnejši, bo ravno na tem področju v prihodnje potrebno največ narediti.

Tako je izvenela osrednja misel na posvetu o delegatskem sistemu v krajevni skupnosti Komenda, ki ga je organizirala slovenska skupščina v sodelovanju z RK SZDL in republiškim svetom ZSS. V teh dneh je bilo po Sloveniji več podobnih posvetov v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, ki naj bi skupaj pokazali, kaj bo v prihodnje treba storiti, da bi odpravili znane slabosti v delovanju delegatskega sistema.

Posvet v Komendi je pokazal, da delegatski sistem v krajevni skupnosti sicer uspešno deluje, hkrati pa je odkril številne težave, s katerimi se pri delu srečujejo delegati in razjasnil, katera so

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kadarkoli komentatorji in vsi drugi poznavalci mednarodnega dogajanja ocenjujejo ali tehtajo trenutni politični položaj, se pogostokrat zatekajo k takoiimenovanim »vremenoslovskim« izrazom. Tako sedaj menijo, da se svetovna politika trenutno premika iz obdobja globoke zamrznitve do nekakšnega političnega »tališča«. Kaj naj

zbuja to, da se dialog o svetovnem političnem položaju še vedno giblje v »vodah« obeh velesil. Zdi se namreč, da so za vse druge rezervirani le stranski sedeži, kar lahko pomeni le to, da predstavljajo zavezniki v blokih samo tisto silo, ki odločuje vendarle ne more vplivati na strateško razmerje sil. Morda je tak pogled na sve-

ja tudi znotraj Varšavskega pakta ali morda celo v sami SZ, toda kot običajno o teh stvareh ni pravih informacij, čeprav stroga monolitnost tudi ni več glavna značilnost tega vojaškega združenja.

Prav zaradi teh notranjih razmerij, ki jih običajni diplomatski jezik izraža le v različnih besednih odtentkih, je težko pričakovati, da se bo

Stranski sedeži za zaveznike

pravzaprav takšno izrazoslovje pomeni? Vprašanje ne more dobiti preprostega odgovora, jasno pa je, da v sedanjem razmerju političnih, vojaških in gospodarskih sil ni mogoče pričakovati velikih in presenečujočih sprememb.

Toda bolj kot odstotnost obetajoče politične rešitve sedanjih nasprotij med blokoma in velesilama, je skrb

točno politično dogajanje res preveč podcenjevalen, toda temu se preprosto ni mogoče izogniti. Kako bi si sicer razlagali, recimo, razne poskuse zahodnih zaveznikov, da bi vendarle kolikor toliko omili napetost med SZ in Združenimi državami Amerike, pa se tam za vse te poskuse skoraj ne zmenijo? Nekaj podobnega se verjetno doga-

to svetovno politično tališče kaj kmalu pokazalo tudi navzven. Če je mogoče odnos med velesiloma in njenimi zavezniki res skrciti le na odnos med tistimi, ki sedijo v prvih vrstah in onimi, ki so jim na voljo le stranski sedeži, potem bo odjuga v strateško političnih razmerah zelo dolgotrajen proces.

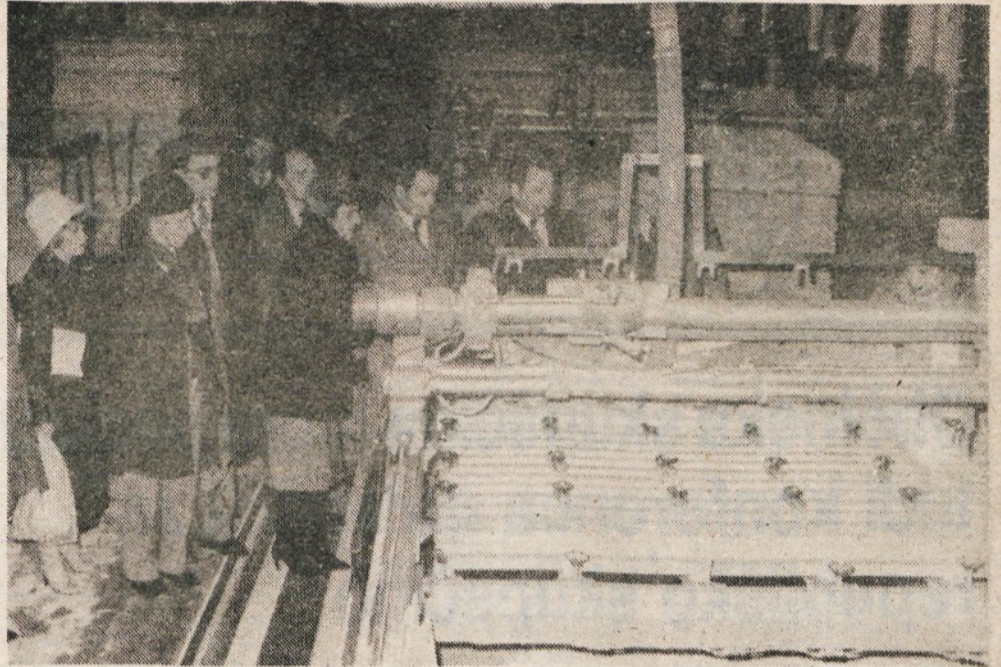
J. KOVAČIČ

Pogovor o delegatskem sistemu v krajevni skupnosti Komenda

Delovna skupina republiške skupščine, ki jo je vodil predsednik zbora združenega dela Martin Mišar, na pogovoru v Menini

Ogled proizvodnje v Menini

(Nadaljevanje s 1. strani)

tista področja, kjer bo moral delegatski sistem šele položiti zrelostni izpit. Predstavniki krajevne skupnosti in člani delegacij so še posebej opozorili, da šepa predvsem povezava med delegacijami in kraji. Ze več let razmišljajo, da bi organizirali vsake odbore, kjer bi bil stik s krajni neposrednejši, pa je zaenkrat ostalo le pri ideji. Tu čakajo odgovorne naloge predvsem krajevno organizacijo socialistične zveze, kajti v Komendi menijo, da je ravno izpeljava vaških odborov prvi pogoj za boljše delo delegacij.

Zelo živahna je bila razprava o delovanju delegacije za vzgojo in izobraževanje - navezala se je na težave komendske osnovne šole, ki bo morala jeseni v štirih učilnicah stisniti kar devet oddelkov. Od tod razumljivo tudi želja krajanov, da bi šoli dozidali prizidek. Krajevna delegacija je vprašanje, kaj bo s prizidkom, postavila na seji občinske skupščine (kot delegatsko vprašanje), in sicer pred tremi meseci. Do sedaj niti občinska skupnost za vzgojo in izobraževanje niti občinska skupščina nista posredovali nobenega odgovora. V razpravi so ponudili, da tako ravnanje povzroča nejevoljo med kraji, predvsem pa pri ljudeh rahlja zaupanje v delegatski sistem.

Delegacija za vzgojo in izobraževanje se srečuje še z nekaterimi drugimi težavami. Delegati težko sledijo poteku skupščinskih sej, saj je strokovna raven ponavadi previsoka. V takih razpravah delegati ne morejo in ne znajo sodelovati, saj so problemi in področja obdelani na preveč zamotan način, namesto da bi jih v gradivu predstavili jasno in preprosto. Na področju šolstva je sploh premalo ustreznih utemeljenih (seveda razumljivih) programov, ki bi hkrati ponujali različne možnosti in opredelile.

Nasploh so bile delegacije lani v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine precej aktivne. Zadnjih nekaj mesecev so postavile kar osem delegatskih vprašanj. Manj zadovoljni so Komendčani z odgovori nanje. Ti so sicer večinoma izčrpani, vendar je treba nanje vse predložiti čakati. Še nekaj manjših težav ravno tako bremeni delegacije. Na primer: gradivo prihaja resda pra-

vočasno, a je ponavadi na dnevnem redu preveč točk in delegacija le stežka vse podrobneje obravnava. Ponavadi bolj temeljito spregovorijo o tistih, ki zadevajo Komendo.

Kako kakovostna je priprava delegacije pred zasedanjem skupščine, je odvisno tudi od tega, kolikokrat in v kakšnem obsegu se utegnejo sestati. Večina delegatov je kmetov in delavcev, tako da so pogosto na polju ali v službi. Delavce še dodatno ovira spremenjen delovni čas, še pose-

ški občan. Za delegate je posebej zanimiva delegatska priloga, ki je dobro sestavljena in dovolj informativna. Tudi vsakdo drug, ki ga zanimajo posamezne zadeve ali pa dogodki na občinski ravni nasploh, lahko iz Kamniškega občana in njegove delegatske priloge veliko izve - seveda, če ju je le pripravljen prebrati.

Znova se je pokazalo, da je eden od najbolj perečih problemov (pa ne le v Komendi) v krajevni skupnosti njeno financiranje. V Komendi so imeli tako

● **Menina je novembra lani praznovala 30-letnico obstoja; takratni predsednik KZ Laze je okrog sebe zbral pet mizarjev, ki so prinesli s seboj vsa potrebna osnovna sredstva, vključno z naročili. Proizvodnja je bila namenjena predvsem za pokrivanje potreb zaposlanih in upoštevane Tuhinjske doline.**

Leto pozneje je vodstvo prevzel Franc Hribar-Lovro, ki je vodil tovarno 16 let, vse do odhoda v pokoj.

Lahko si le predstavljamo, kakšna je bila želja po ustvarjanju za boljše prihodnost, tudi z združevanjem lastnih sredstev za družbene potrebe.

Kolesje razvoja je bilo hitrejšo, ko so pod novim vodstvom pričeli kupovati strojno opremo in še posebej, ko so se v krizi leta 1962 odločili za proizvodnjo krst. To je bil velik in odločujoč korak v ozko specializacijo. Dotedanje obrtno podjetje »MENINA« se je preimenovalo v »MENINA« TOVARNA POGREBNE OPREME.

Utesnjenost, zastarelost, neustrezni prostori in vedno večje povpraševanje po pogrebnih opremi so zahtevali selitev iz mestnega središča v nove delovne prostore v Šmarcu.

Ni šlo brez kriz, odrekanih in žrtve, vendar so zdržali tudi v težkih časih preizkušnje. Postali so organizacija, ki tehnološko optimalno ustreza obsegu proizvodnje in omogoča nadaljnji razvoj. Proizvodni program, ki je na evropskem nivoju, je rezultat tega razvoja.

Ni pretirano, če rečemo, da je Menina ena redkih tovarn doma in v svetu, ki lahko ponudi tako obsežen asortiman, kvaliteto in količino. Proizvodni program in tehnologija, ki so jo razvili, je delo vseh; prednost je tolikšna, da ne morejo nikogar posnemati. Ideja je še veliko, pripravljajo več študij, ki bodo pokazale upravičenost in vrstni red vlaganj v osnovna sredstva.

V Menini se zavedajo težav, v katerih živimo in delamo, vedo pa tudi, da niso nepremagljive. Kot dobri gospodarji hočejo prispevati svoj delež pri ozdravitvi celotnega jugoslovanskega gospodarstva.

bej ker jim urico na dan vzame vožnja do delovnega mesta.

Kako potekajo povratne informacije z zasedanj skupščinskih zborov in sisov nazaj do krajevne skupnosti? Razpravljali so bili tu zelo kritični in so povedali, da delegat, ki je bil na zadnji seji, le redko poroča delegatski bazi, kaj se je tam pravzaprav dogajalo in kaj se je zgodilo z njihovimi predlogi, pripombami ipd. O vsem tem izvejo največ šele iz zapisnika. Vrzel v pretoku informacij dobro zapolnjuje Kamni-

lani na razpolago 1,4 milijona dinarjev, kar je občutno premalo, če bi hoteli uresničiti samo nekatere (in še to skromne) želje. Brez prispevka krajanov in njihovega prostovoljnega dela krajevna skupnost ne bi mogla živeti in delati.

Naj dodamo na koncu še misel, ki jo je izrekel eden od udeležencev posveta: delegatski sistem deluje dobro in uspešno le, če uspe tudi navzven, to je med ljudmi, in če le-ti neposredno občutijo njegove rezultate.

Kakšna naj bo hišna samouprava

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu je na področje upravljanja stanovanjskih hiš v družbeni lastni prinesel vrsto novosti. Bistvena novost glede na dosedanje stanovanjsko zakonodajo je v tem, da so dolžne vse družbeno pravne osebe, ki so stanovanja zgradile ali jih kako drugače pridobile, celoten stanovanjski fond prenesti v gospodarjenje skupnostim stanovalcev, pri čemer pa seveda obdržijo razpolagalno pravico na teh stanovanjih.

Da bi skupnosti stanovalcev to svojo funkcijo lahko opravljale se morajo najprej samoupravno organizirati in izvoliti ustrezne organe. Za gospodarjenje s stanovanji pa bodo skupnosti stanovalcev razpolagale z delom stanovalca, kar bo predstavljalo glavno materialno osnovo za uspešno opravljanje te njihove funkcije.

Stanovanjske skupnosti so bile po določbi 144. člena citiranega zakona dolžne v enem letu po uveljavitvi zakona prenesti v gospodarjenje skupnostim stanovalcev vsa stanovanja in stanovanjske hiše v družbeni lastni, s katerimi so gospodarile doslej. Enoletni rok od uveljavitve zakona se je iztekel 27. januarja 1982. leta, torej pred letom dni. Kljub enoletni zamudi pa je bilo v občini Kamnik ustanovljenih le polovica od predvidenih 191 skupnosti stanovalcev, kar predstavlja osnovno oviro za spremembo temeljnih odnosov na področju gospodarjenja s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni.

Kljub temu, da zakon predvideva vrsto subjektov, ki naj bi pripomogli k dosledni realizaciji novih odnosov na stanovanjskem področju lahko ugotovimo, da vsi niso v celoti opravili naložene jim naloge. V primeru, da organov hišne samoupravne skupnosti stanovalcev ni bilo mogoče pravočasno ustanoviti, so bile

stanovanjske skupnosti dolžne z lastno pobudo ali na predlog ustreznega organa krajevne skupnosti dolžne prenesti na organizacijo združenega dela, ki opravlja strokovne naloge in opravila pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, da v imenu hišnega sveta in v breme sredstev za upravljanje stanovanjske hiše opravlja nujne naloge hišnega sveta. Ker stanovanjska skupnost ni sprejela takšnih ukrepov, bi tak ukrep moral z odločbo sprejeti občinski upravni organ, ki tega prav tako ni storil.

V občini torej prenos gospodarjenja s stanovanji v družbeni lastni na stanovalce same ne poteka zadovoljivo. Ohranjanje gospodarjenja s stanovanjskim fondom v okviru stanovanjske skupnosti nima več niti pravne osnove, samo gospodarjenje s temi stanovanji po pooblaščen or-

ganizaciji brez akta ustreznega organa o prevzemu teh dolžnosti pa ima lahko za posledico nepotrebne zaplete s to organizacijo oz. nastanek občutnejše škode na stanovanjskih hišah v družbeni lastni. Gospodariti pa je tudi s stanovanji v družbeni lastni potrebno.

Da bi takšno stanje v občini čim prej presegli je nujno, da ponovno oživi politična aktivnost krajevnih konferenc SZDL in organov krajevnih skupnosti za takojšnje ustanovitev vseh manjkajočih skupnosti stanovalcev, kakor tudi aktivnost delegatov v skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti, kar bo šele omogočilo vspostavitve hišne samouprave in prenos obveznosti in pravic na stanovalce.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja
Janez Novak

Med ponosnimi smrekami so živi spomini

Proslave v Rudniku so se tudi letos udeležili mnogi nekdanji borci, mladina in predstavniki družbenopolitičnih organizacij obeh občin, Kamnika in Domžal. Proslavo je letos priredila in organizirala občina Domžale, največji delež pa je prispevala KS Radomlje.

Rajko Hafner je navzoče popeljal v strašne januarske dni, v leto 1945, ko so 6. januarja na pragu svobode Nemci v vasi Rudnik odkrili dolgo iskani bunker. Partizani iz tega bunkerja, ki niso hoteli živeti v roke Nemcem, so si sami prerezali življenjsko nit. Ostale partizane so Nemci skoraj gole, v najhujšem mrazu, peljali skozi vas Rudnik. Le nekaterim partizanom je uspelo pobegniti, vse ostale je pokončala nemška zver.

Slavnostni govor na proslavi je imela Jelka Snoj, bivša predsednica OO ZSMS Radomlje. V borcih je vzbudila zaupanje do mladine, saj je s svojim govorom dokazala, da mladi oživljamo tradicijo NOB. Kratek kulturni program je pripravila osnovna šola Radomlje. Nastopili so posamezni recitatorji in mladinski pevski zbor radomeljske šole. Besede, namenjene padlim borcem, so donele visoko v zraku, nato pa tonile v okoliških gozdovih. Na dan proslave je partizanska vas Rudnik zaživela in se razgibala v vsej svoji podobnosti. Spomin na tiste strašne dni še živi. V sebi ga nosijo prebivalci te vasi in visoke ponosne smreke.

VANJA KLADNIK

OD VSEPOVSOD

● Bodo stanarine res višje?

LJUBLJANA - Sedanje ekonomske težave so povzročile, da se bo v Ljubljani precej skrčil program graditve stanovanj, saj naj bi do leta 1985 zgradili 15 tisoč stanovanj, po spremenjenem srednjeročnem načrtu pa le nekaj več kot 10 tisoč. Tako naj bi letos zgradili le 2196 stanovanj, hkrati pa naj bi s povišanimi stanarinami premostili nekatere probleme na tem področju. Prav zato sedaj načrtujejo, da naj bi se s 1. marcem stanarine v Ljubljani povečale za 34,8 odstotka. To je seveda šele predlog, ki pa bi ga morali uresničiti, če bi hoteli uresničiti tisto, kar je zapisano v letošnji mestni resoluciji.

● Premajhna proizvodnja umetnih gnojil

BEOGRAD - Jugoslovansko kmetijstvo potrebuje za spomladansko setev na približno 4,5 milijona hektarjih nekaj več kot 1,94 milijona ton različnih vrst umetnih gnojil, kar je za tretjino več kot lani. Jasno pa je, da domača industrija tudi ob povsem redni proiz-

vodnji ne bo zmogla zadostiti tem potrebam in bo zato primanjlovalo približno 162 tisoč ton umetnih gnojil.

● Dovolj deviz za »deficitarne« izdelke?

BEOGRAD - Zvezni izvršni svet je izoblikoval predlog dogovora o zagotavljanju in uporabi deviz za prioritetni uvoz nekaterih najpomembnejših izdelkov v letu 1983. S tem dogovorom je predvideno, da naj bi proizvajalcem zdravil, pralnih praškov, nekaterih vrst reprodukcijskega materiala in živil ostalo približno 75 odstotkov njihovih deviz. Te devize naj bi porabili zgolj namensko, hkrati pa bi se morali zavedati, da bo domači trg s temi proizvodi dobro preskrbljen.

● Jugoslovanski in slovenski primanjkljaj se je zmanjšal

LJUBLJANA - Lani je Jugoslavija uvozila za 558,79 milijarde dinarjev blaga, kar je za osem odstotkov manj, kot je uvozila leta 1981. Hkrati je lani izvozila za 429,76 milijarde dinarjev ali za odstotek več kot leto poprej, ugotavlja slovenski zavod za statistiko.

Po teh številkah je moč ugotoviti, je bil jugoslovanski primanjkljaj za 28,5 odstotka nižji, kot je bil predlani. Zanimivi so tudi tovrstni podatki za Slovenijo: ta je lani uvozila za 90,26 milijarde dinarjev, kar je za sedem odstotkov manj kot leta 1981, izvozila pa je za 85,42 milijarde dinarjev ali za tri odstotke več kot leta 1981. Slovenski zunanjetrgovinski primanjkljaj je bil torej lani v primerjavi z letom 1981 nižji kar za 67,7 odstotka.

● Nekateri čez mejo tudi brez pologa

KOPER - Na območjih koprške, sežanske in novogoriške carinarnice je od 18. oktobra (torej od uvedbe ukrepov ZIS) šlo čez mejo v Italijo nekaj več kot 411 tisoč Jugoslovancev. Približno 75 odstotkov jih je prestopilo mejo z maloobsejnimi prepustnicami, 65 tisoč jih je imelo potrjeno o začasnem delu v tujini, 4,73 odstotka jih je plačalo depozit, 3,8 odstotka potnikov pa je šlo čez mejo službeno. Naj omenimo tudi to, da je šlo na območju vseh treh carinarnic čez mejo tudi 207 jugoslovanskih državljanov, ki niso hoteli plačati depozita. Cariniki jim tega niso niti preprečili, vsi ti pa bodo morali k sodniku za prekrške, kar pomeni, da bodo morali po vsej verjetnosti plačati kazen in še depozit.

S seje predsedstva OK SZDL

V okviru vključevanja v skupne napore celotne družbe za uredničenje ciljev in nalog ekonomske stabilizacije si je socialistična zveza kot najširša družbenopolitična organizacija in fronta organiziranih socialističnih sil na programski seji začrtala nekatere konkretne naloge in aktivnosti.

Z njimi bo prek razvejenih oblik svojega delovanja, ki jih bo obenem še razvijala, uveljavljala pogoje za neposredno ustvarjalno angažiranje vsakega delovnega človeka in občana pri obvladovanju zaostrenih razmer dela in življenja v njegovem temeljnem in širšem okolju, kar je eno temeljnih zagotovil za učinkovitejšo razreševanje problemov in odprtih vprašanj na samoupravnih osnovah.

eno od osrednjih vprašanj je nedvomno zagotavljanje osnov-

ne preskrbe, zato je predsedstvo namenilo osrednjo pozornost samoupravnemu organiziranju potrošnikov v krajevnih skupnostih in oblikovanju občinske konference potrošnikov. Čeprav so bili sveti potrošnikov v krajevnih skupnostih oblikovani že prej, pa so se začeli aktivno vključevati v razreševanje problematike preskrbe šele v novembru, v času nakupovalne mrzlice. Kljub precejšnjim problemom, s katerimi so se tedaj srečevali, so odigrali pozitivno vlogo in ugodno vplivali na organiziranje preskrbe. Glede na svojo vlogo in naloge pa se bodo morali vključiti v prizadevanja za zagotavljanje normalne preskrbe in pravično porazdelitev osnovnih življenjskih proizvodov že prej, predno zaradi pretiranih nakupov prihaja do pomanjkanja. Ustvariti si bodo

morali pregled nad potrošniki in njihovimi specifičnimi potrebami in se pravočasno dogovarjati z nosilci preskrbe za poti in načine, da bodo vsakemu občanu pravično zagotovljeni osnovni življenjski izdelki, odvisno od količine blaga. Delo potrošniških svetov v krajevnih skupnostih bo na občinski ravni usklajevala in koordinirala občinska konferenca svetov potrošnikov.

Predsedstvo je na seji razpravljalo tudi o razreševanju vprašanj, ki se pojavljajo na področju zdravstvenega varstva v občini. Ker terja ta problematika zaradi svoje širine in zahtevnosti poglobljeno in širšo razpravo, bomo o zdravstvenem varstvu razpravljali na problemski konferenci, ki naj bi pripravila tudi izhodišča in rešitve za razreševanje odprtih vprašanj.

Predsedstvo je obravnavalo tudi program dela občinske skupščine v letu 1983. Ne moremo mirno mimo ugotovitve, da pri oblikovanju programa dela s svojimi predlogi in pobudami niso sodelovale ne krajevne skupnosti in ne organizacije združene dela, kot da je delo občinske skupščine stvar upravnih organov, strokovnih služb in potrjujejo tudi družbenopolitičnih organizacij. Tako občinska skupščina ne more postati mesto, kjer bi razreševali probleme, ki se pojavljajo v združenem delu ali krajevnih skupnostih v občini, ampak postaja mesto, kjer delegati sprejemajo odloke in potrjujejo odločitve strokovnih služb, čeprav so tudi te lahko kvalitetne in dobro pripravljene.

Ker v letošnjem letu poteka 40. rojstno leto socialistične Jugoslavije je predsedstvo govorilo tudi o programu proslav in prireditvev v letošnjem letu. Osrednja proslava bo ob dnevu republike, 40-letnica rojstva nove Jugoslavije pa bo vtakana v programih drugih prireditvev in proslav čez vse leto.

Seveda pa nas to ne sme zavesti v proslavljanje preko celega leta, saj bomo ta jubilej, pomemben za vse narode in narodnosti Jugoslavije najbolje proslavili z učinkovitim uredničenjem nalog, ki jih pred nas vse postavljajo aktualne gospodarske in politične razmere.

JOŽE ZAGORC

NA KRATKO

Plan izvoza v letu 1983

Po prvih podatkih SISEOT načrtujejo kamniške delovne organizacije letos kar za 25% večji izvoz glede na leto 1982, medtem ko je v resoluciji za leto 1983 predviden 19% večji izvoz. Največji izvoz blaga v letošnjem letu načrtujejo v Stolu in sicer za 291 milijonov din. Znatno povečanje izvoza blaga načrtujejo tudi v Alpremu, saj pričakujejo, da se bo izvoz od 183 tisoč din v letu 1982 povečal na 47,132 milijonov din.

Oskrbljenost s surovinami in repromateriali

Večina DO se še nadalje srečuje s problemi pri nabavi rezervnih delov. Velike težave imajo v Titanovem tozdu Livarna z nabavo koksa, saj je dobava zelo neredna, medtem ko ima Alprem težave pri nabavi žite, Rudnik kaolina in industrija pohištva Stol pa z zagotavljanjem zadostnih količin kurilnega olja.

Fizični obseg proizvodnje

Po prvih podatkih, ki smo jih dobili pri delovnih organizacijah ocenjujemo, da je bil fizični obseg proizvodnje v letu 1982 za 103,9 indeksnih točk višji kot v letu 1981.

Zelo ugodne rezultate fizične proizvodnje so v letu 1982 dosegli predvsem naslednje delovne organizacije: Rudnik kaolina, Tovarna kovinskih izdelkov Titan, Tekstilna tovarna Svila nit, Tovarna Usnja Utok in živilska industrija Eta.

Oskrbljenost s plinom

V letu 1982 so kamniške prodajalne plina, ki jih oskrbuje DO Energetika, TOZD Butan plin prejelo 3,5% več plina v jeklenkah za gospodinjstva, kot v letu 1981. Prodajalne plina so bile oskrbljene na osnovi prodanih količin v preteklem letu, zato je bila najboljša oskrba s plinom v Mostah. V občini Kamnik je bil plin v prosti prodaji že od 10. 12. 1982 dalje. Po izjavah predstavnikov TDZD Butan plin je za prve mesece letošnjega leta zagotovljena nemotena oskrba s plinom.

Železniški postajališči

V KS Šmarca je urejeno novo železniško postajališče, vlak pa se bo predvidoma začel ustavljati na tem postajališču v začetku februarja. Pripravlja pa se tudi lokacija za novo železniško postajališče na Grabnu (Fužine) v Kamniku.

KOMITE ZA DRUŽBENO EKONOMSKI RAZVOJ

Če ocenjujemo, kakšna je bila lani preskrba v kamniški občini, lahko mirno rečemo, da je bila – kljub številnim težavam – dobra. Nekaterih proizvodov je resda manjkalo, toda ni jih bilo dobiti po vsej Sloveniji. Še več! Za Kamnik velja, da je bilo moč kupiti nekatere izdelke tudi takrat, ko jih drugje ni bilo in so na kupce čakale prazne police. Zapišemo lahko, da je trgovsko podjetje Kočna, ki je nosilec preskrbe v občini, uspešno premagovalo težave zaradi pomanjkanja posameznih vrst blaga.

Kako bo s preskrbo letos, predvsem s preskrbo za osnovnimi živili in pralnimi praški – torej tistimi proizvodi, ki jih je lani najbolj primanjkovalo? V Kočni so se na le ošnje leto še pose-

činah bodo namreč za olje, moko in pralne praške pripravili še posebne tržne rezerve, ki bodo zadostovale za 15-dnevno preskrbo na območju kamniške občine. Tako rezervno sladkorja že imajo in ga ob morebitnem pomanjkanju lahko takoj dostavijo trgovinam.

Lani so bili v Kočni uspešni tudi pri prodaji premoga. Skupaj so ga potrošnikom dostavili 6.500 ton in tako 72-odstotno izpolnili zastavljeni načrt (ob znanih težavah s premogom gre za izredno visok procent, ki so ga dosegli le v redkih občinah). Prodali so še 3.400 kubikov drv, imajo pa jih še na zalogi. Večina Kamničanov je tako dobila potrebno kurjavo za letošnjo zimo.

Manj lukenj v preskrbi

bej skrbno pripravili. Konkretno povedano: založenost trgovin z najbolj potrebnimi živili bo razmeroma dobra tudi letos, saj jih bodo poslali na trg še za približno 5 odstotkov več kot lani. Naj dodamo, da so le-teh že lani prodali nekoliko več kot so načrtovali – pomanjkanja (in z njimi nezaupanje kupcev) so povzročila tudi večje nakupe.

V Kočni so večino samoupravnih sporazumov s trgovskimi, prehrabeni in drugimi organizacijami o dobavi blaga že sklenili. In to za večje količine kot lani. Vse sporazume bodo zaključili do sredine februarja. Novost bodo letos tudi dodatne rezerve živil. Ob že dogovorjenih koli-

činah bodo namreč za olje, moko in pralne praške pripravili še posebne tržne rezerve, ki bodo zadostovale za 15-dnevno preskrbo na območju kamniške občine. Tako rezervno sladkorja že imajo in ga ob morebitnem pomanjkanju lahko takoj dostavijo trgovinam.

Lani so bili v Kočni uspešni tudi pri prodaji premoga. Skupaj so ga potrošnikom dostavili 6.500 ton in tako 72-odstotno izpolnili zastavljeni načrt (ob znanih težavah s premogom gre za izredno visok procent, ki so ga dosegli le v redkih občinah). Prodali so še 3.400 kubikov drv, imajo pa jih še na zalogi. Večina Kamničanov je tako dobila potrebno kurjavo za letošnjo zimo.

B. PLÈŠEC

ŽTO – TOZD ZA PROMET LJUBLJANA LJUBLJANA, Trg OF 7

VABI K SODELOVANJU

– kandidate, ki so odslužili vojaški rok in imajo zaključenih najmanj 7 razredov osnovne šole in niso starejši od 35 let za usposobitev za premikače – kretnike. S kandidati sklenemo delovno razmerje in jih usmerimo v trimesečno šolanje. Po uspešno končanem šolanju je vsem zagotovljeno delo premikača ali kretnika.

– kandidate, ki so končali štiriletno srednjo šolo za sprejem v enoletno prometno šolo. Kandidati sklenejo delovno razmerje in po uspešno končanem šolanju je vsem zagotovljena zaposlitev na delih in nalogah vlakovnega odpravnikarja.

– učence, ki končujejo osemletko vabimo, da se vključijo v usmerjeno izobraževanje za železniške poklice v Železniški srednješolski center v Ljubljani. V šolskem letu 1983/84 bo v Ljubljani tudi oddelek prometno transportne usmeritve (sprevodnik, skladiščnik, vlakovodja, prometno transportni tehnik, transportni komercialist), zato jih še posebej vabimo, da se odločijo za izobraževanje na železnici. Vsak učenec, ki bo sprejet v železniško šolo, dobi kadrovske štipendije. Po končanem šolanju ima vsak zagotovljeno delo na železnici.

Vse zainteresirane vabimo, da se zglasijo v kadrovske službi TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7/1. (na železniški postaji Ljubljana) ali na železniških postajah, kjer dobijo vse potrebne informacije.

Nujno je še hitrejšo usklajevanje prometa

Ob uvedbi ukrepov za gospodarnost porabo pogonskega goriva (uvedba bencinskih bonov) se je Železniško gospodarstvo dokaj hitro odzvalo z uvedbo dodatnih potniških vlakov na progi Kamnik-Ljubljana.

Kako na mestu je bila ta poteza, kaže sedanja zasedenost vlakov, ki so zlasti ob konicah napolnjeni do zadnjega kotička. Tudi v ostalih delih dneva je potnikov v obe smeri vedno dovolj. Ob tem pa naval na avtobuse Integrala ni nič manjši. Skratka, potniki med Kamnikom in Ljubljano ter obratno so se v veliki večini preusmerili od posamičnih avtomobilskih prevozov na javni potniški promet.

Potrebno bo seveda še marsikaj storiti, da bi zagotovili družbeno čim bolj gospodaren in udoben prevoz, zlasti vsakodnevni potnikov, delavcev, dijakov in študentov.

Če smo končno ugotovili, da ima v primestnem potniškem prometu bodočnost železniški prevoz, dopolnjen z avtobu-

snim, ki naj pripelje potnike do železniških postaj, potem bo morala biti železnica bolj prožna v prilagajanju tem usmeritvam.

Naj v zvezi s tem opozorim samo na tri vprašanja, ki bi jih bilo treba hitreje oz. bolje urediti, kot so doslej; vozni red, prodaja vozovnic, cena. Vozni red bi moral bolj upoštevati vpeljan nov začetek in konec delovnega časa v velikem delu organizacij združenega dela (od 8. do 16. ure). Vlak pelje iz Kamnika v Ljubljano vsako uro od petih zjutraj do osmih zvečer, ni pa nobenega vlaka med 6.19 in 8.00 uro, torej okrog 7.00 ure, ki bi pripeljal v Ljubljano malo pred 8.00 uro. Podobno je ob povratku. Zakaj ne bi en vlak imel odhod iz Ljubljane ob 16.20–16.30, ne da morajo delavci, ki zaključijo svoje delo ob 16.00 uri, čakati na vlak do 17.00 ure, ali pa se drenjati na prepolnem avtobusu. Zaradi tako neprilagojenega voznega reda izgubijo delavci na dan najmanj uro in pol več časa za prihod in odhod z dela, kot bi bilo treba.

Posebno vprašanje je prodaja vozovnic, ki v sedanji obliki (prodaja po trgovinah in bifejih) ne ustreza potrebam, zlasti ne priložnostnih potnikov, ki bi želeli potovati z vlakom. Zakaj ne bi bilo mogoče takim potnikom omogočiti nakup vozovnice na vlaku, ne pa jih kaznovati z 200 din kazni. Nakup mesečne vozovnice pa bi moral biti spodbujan z določenim popustom in podobno.

Kljub vsem analizam in ocenam strokovnjakov, da je prevoz po železnici gospodarnost oz. da so stroški na enega prepeljanega potnika manjši kot pri avtobusnem prevozu, pa nam železnica spet dokazuje nasprotno. Dd 20. decembra lani se je cena vozovnice na relaciji Kamnik-Ljubljana povisala od 18 na 21 din, medtem ko je Integral šele pred nekaj dnevi povečal svojo tarifo na 20 din. Torej bo v bodoče potnik, ki se je »preusmeril« na vlak, plačeval okrog 50 din na mesec več, kot tisti, ki potuje z Integralom. Prav bi bilo, da bi delegati v skupnosti za železniški in

luški promet zahtevali pojasnilo za tako politiko cen.

F.S.

Avtobusna postaja končana do aprila

Od ponedeljka, 17. januarja, naprej vozijo z ljubljanske avtobusne postaje proti Kamniku trije novi avtobusi na dan. Novi odhodi proti Kamniku so ob 18.15, 19.30 in 21.45. Zadnji je namenjen predvsem prevozu delavcev iz domžalskih in menških delovnih organizacij v smeri Kamnika.

Pri tem se najbrž marsikdo sprašuje, kdaj bodo ti in vsi drugi avtobusi zapeljali in ustavili na novem kamniškem avtobusnem postajališču. To bi moralo biti (vsaj po danih obljubah) končno ob koncu lanskega leta. No, dela so se zavlekla. Nekoliko jih je oviral mraz, saj je bilo treba veliko materiala navoziti in primerno utrditi. Izvajalec – SGP Graditelj se je obvezal, da dokonča postajališče do aprila, končna cena objekta pa kljub kasnitvi ostaja nespremenjena.

Težave pri organiziranju SKG

Kakšen je položaj v Stanovanjsko-komunalnem gospodarstvu več kot šest mesecev potem, ko so zanj sprejeli ukrep družbenega varstva? Našeje najprej nekaj dejstev. Prvo: začasni kolektivni poslovodni organ je uspel urediti nekatere samoupravne akte, ki jih SKG ni imel – še vedno pa je vprašljiv statut delovne organizacije. Drugo: konec decembra so se delavci SKG z referendumom odločili, da se po novem organizirajo po tozdi (opredelili so se za tri tozde: projektni biro, stanovanjsko-komunalno gospodarstvo in inženiring). Tretje: o novi, predlagani organiziranosti SKG so kritično spregovorili na zadnji seji občinskega izvršnega sveta.

Na izvršnem svetu so se pogovarjali predvsem o tem, kaj pomeni nova organiziranost na tozde in kakšne so njene prednosti oziroma pomanjkljivosti. Pri tem so se člani IS strinjali, da s takim organiziranjem ne soglašajo. Svoje mnenje so podkrepili s tem, da nova organiziranost ne zagotavlja ločevanja med dejavnostjo splošnega družbenega pomena (stanovanjsko in komunalno dejavnostjo) in dejavnostjo, ki si dohodek pridobiva na trgu (projektivno). Menili so, da bi morala nova (oziroma bodoča) organiziranost SKG zagotoviti ravno to – to je jasno razmejiti med svobodno menjavo dela in tržnimi odnosi. Slišati je bilo tudi, da bi tako razmejitev najlažje dobili z organiziranjem dveh samostojnih delovnih organizacij.

Z nerešenim vprašanjem organiziranosti ostaja odprto tudi vprašanje statuta SKG. V njem je namreč potrebno natančno opredeliti, kaj je glavna dejavnost delovne organizacije.

Hkrati s tem se ob razpravah o SKG vseskozi izpostavlja tudi problem kamniške projektivne dejavnosti, saj se sedaj podvaja, kljub temu, da dela ni za vse dovolj. Zato najbrž ni smotno, da ostaja projektiva še naprej razdrobljena, da vleče vsakdo na svojo stran, ko pa so težave skupne.

B. P.

Zmanjševanje kadrovskih štipendij je slaba naložba

Štipendiranje naj bi kot ena temeljnih oblik načrtnega izvajanja kadrovske politike zagotovilo izenačitev materialnih možnosti za šolanje v skladu s potrebami združenega dela.

KADROVSKE ŠTIPENDIJE izplačujejo delovne organizacije iz sredstev izobraževanja. Evidenca o strukturi kadrovskih štipendij v preteklem letu je bila pri nosilcih razvoja občine sledeča:

Glede na število zaposlenih v mesecu decembru 1982 imajo največ kadrovskih štipendistov TITAN (1554 zaposlenih, 65 štipendistov), KIK (848 zaposlenih, 28 štipendistov), ZARJA (185 zaposlenih, 10 štipendistov), GRADITELJ (407 zaposlenih, 15 štipendistov), ALPREM (352 zaposlenih, 13 štipendistov), STOL (1498 zaposlenih, 30 štipendistov), UTOK (701 zaposlenih, 24 štipendistov). Nekatere delovne organi-

zacije (STOL, KIK, GRADITELJ, RUDNIK KAOLINA) v preteklem letu torej niso uspele podeliti 92 kadrovskih štipendij, ki so bile večina razpisane za III. in IV. stopnjo zahtevnosti izobraževanja v lesarski, kemijski, gradbeni in rudarski usmeritvi. Še vedno ni dovolj odziva med mladino za te poklice. Eden od vzrokov je gotovo tudi spol. Fantje se dovolj uspešno vključujejo v kovinarske in elektro poklice, dekleta pa se v te panoge ne vključujejo. Tudi v prihodnjem letu ni pričakovati bistvenih premikov, ker je v generaciji 1983 le 177 fantov od 392 osemšolcev; problem bo ustrezno vključiti 215 deklet. Veljalo bi proučiti delovne pogoje v deficitarnih poklicih. Velik pomen ima tudi vrednotenje teh poklicev. Razmerje v kadrovskih štipendijah je 43:27 v korist proizvodnih poklicev. Najbolj pogoste so v naslednjih usmeritvah: kovin-

ske-predelovalna, lesarska, kemijska, gradbeništvo, elektrotehniško. Koficient štipendij na 100 zaposlenih v občini znaša 2,32, kar je malo v primerjavi s povprečjem SR Slovenije, ki je 3,75.

Razmišljati bi morali predvsem v tistih delovnih organizacijah naše občine, ki zmanjšujejo ali sploh opuščajo kadrovske štipendiranje na račun kadrov iz letnega priliva in fluktuacije delavcev.

Z razpisanimi štipendijami OZD vplivajo na odločitev mladih pri vključevanju v izobraževanje in delo. Primerjava razpisov štipendij iz preteklih let kaže, da je največ potrebe po štipendistih ozkega in širokega profila, zaostreje pa se pri štipendiranju in zaposlovanju absolventov srednjih, višjih in visokih šol. Rast štipendij na II. in III. stopnji zahtevnosti srednjega usmer-

jenega izobraževanja kaže na dejstvo, da tudi v perspektivi ne bo možno izboljšati strukture zaposlenih v Kamniku.

Med družbenimi dejavnostmi se vključujeta v planirano izobraževanje le občinska izobraževalna skupnost ter skupnost otroškega varstva.

V zasebni dejavnosti je planirano izobraževanje popolnoma upadlo. Le nekaj obrtnikov štipendira svoje otroke za razvoj lastne obrti. Vzrok temu je verjetno premajhno sodelovanje v procesu vzgoje in izobraževanja ter nezaupanje v strokovno usposobljenost učenca po I. in II. letniku usmerjenega izobraževanja.

ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV je v septembru 1982 v naši občini prejelo 223 učencev in 48 študentov, 26 učencev in študentov pa je prejelo razliko h kadrovskih štipendij. V tem šolskem letu je bilo 140 novih štipendistov učencev in študentov. Pri obravnavah prošelj je odbor prednostno upošteval kadrovske potrebe pred socialnim položajem prosilca, s posebno pozornostjo pa vloge kandidatov, ki se izobražujejo v kmetijski usmeritvi.

Poprečna štipendija za učence srednjih šol znaša 2.103 din, za študente višjih in visokih šol pa 3.311 din. Po sklepu skupščine delegatov udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni republike so se 10. 9. 1982 valorizirali življenjski stroški štipendistov za 15%. Tako v š. l. 1982/83 znaša najvišja štipendija za študente 6.654 din, za učence 6.050 din. Tako štipendijo prejema samo tisti, ki so brez lastnega dohodka. Štipendija tudi ne more biti višja od zajamčenega neto OD delavca, ki je od 10. 11. 1982 7.390 din. Poseben dodatek dobijo učenci za nadpoprečen učni uspeh in za stroške prevoza nad višino 365 din. Ob ugotavljanju materialnega položaja smo ugotovili, da je imelo 74% štipendistov dohodek na družinskega člana v preteklem letu le do 5.000 din, kar kaže, da se ti učenci in študenti brez družbene pomoči ne bi mogli šolati.

Struktura štipendistov iz združenih sredstev je 44:65 za proizvodne poklice, iz česar lahko sklepamo, da prejemajo učenci štipendijo tudi za tiste poklice, za katere še ni neposrednega kadrovskega interesa (naravoslovje, družboslovje, zdravstvo, pedagoška dejavnost).

Učni uspeh štipendistov je bil ob koncu š. l. 1981/82 poprečen: ocena v srednjih šolah 3,16, v višjih in visokih šolah 7,52. Učencem in študentom, ki niso uspešno končali šolskega leta smo izplačevanje štipendije ustavili. Večina od 56 štipendistov-absolventov se je zaposlila v občini Kamnik, oziroma v ljubljanski regiji. Nekaj jih še čaka na zaposlitev (gradbeni tehnik, lesarski tehnik, obutveni tehnik, pedagog). Absolventi splošnih usmeritev šolanje nadaljujejo.

TITOVO ŠTIPENDIJO prejema v tekočem letu 6 kandidatov, novih kandidatov ni bilo. Od razpisanih 4 štipendij sta bili podeljeni le 2 štipendiji: ena mlademu delavcu za študij strojne stroke in ena otroku delavca za študij prava. Tako ima v letošnjem letu samo delovna organizacija TITAN mladega delavca – Titovega štipendista.

Za dosego temeljnega smotra Titovega sklada: izobraževanje mladih delavcev-aktivistov, morajo OO ZSMS v TOZD-ih pokazati večjo aktivnost.

SILVA VAVPETIČ

Občane obveščamo, da smo odprli kemično čistilnico in krpalnico, v kateri poleg čiščenja opravljamo še zamenjavo zadrž in trakov, daljšanje in krajšanje oblačil, popravilo srajc in druga drobna popravila. Sprejemnica je odprta vsak dan od 9. do 11. in od 14. do 18. ure, v soboto pa od 8. do 11. ure.

MARIJA ANDIČ, Rudniška 1, Kamnik (poleg samopostrežne trgovine na Bakovniku).

Opravljam elektroinstalacije novih gradenj in adaptacije starih stavb. JOŽE ŠVER, Zikova 3, Kamnik.

V našem vzajem lokal v centru Kamnika. Ponudbe na uredništvu Kamniškega občana, Tomšičeva 2, Kamnik. Gradbeno elektro omarico in CIN 35% prodam. Telefon 831-362.

Različna mnenja zahtevajo analizo, ne pa diskvalifikacijo

Nekoč je Miroslav Križna zapisal: »Boj s peresom sodi med največja junaštva«. Svojo misel o junaštvu pisane besede je takole razložil: »Pisatelj piše in zapiše vse, kar ima povedati, če ima kaj povedati!«

Novinarsko pisanje ni umetnost, je pa sposobnost opisovanja vsakdanjosti.

Za to opisovanje novinarji uporabljajo različne novinarske zvrsti: informacijske, interakcijske, interpretativne, ekspresivne in fotopublicistične.

V Kamniškem občanu (20. decembra 1982) sem objavila gloslo (interpretativna novinarska zvrst) z naslovom »Enakost pred zakonom«. V naslednji, prvi letošnji številki Kamniškega občana pa je bil objavljen ogorčen odgovor na to gloslo. V prispevku z naslovom »Zakaj na tak način?« avtorica članka očita moje-

mu prispevku zmerjanje vseprek, nemoralnost tega kvazinovinarskega pisanja in nepoznavanje novinarske etike. Enega bistvenih elementov članka pa je bralka zanemarila. Namreč to, da sta bili besedi »trebušniki« in »velmože« v narekovanjih, da se tam (in v glosah nasploh) ne govori o konkretnih osebah, in da jih zato novinar lahko poimenuje tudi XY, da je imel članek satirično noto, ki naj bi poudarila nek družbeni problem in vzbudila pozornost javnosti (Saj jo očitno tudi je, le da so nekateri videli bistvo prispevka v zmerjanju debelih ljudi, ki navadno največ store za družbo!).

Na rokopisu je bilo nad naslovom »Enakost pred zakonom« tudi pripis GLOSA. In kaj je to? Kratak, jednat komentar z elementi satire, jedkosti, polemične kritike, zbadljivosti. Povod za

gloslo je novica, dogodek, za katerega ni nujno, da je pomemben, bistven. (Znameniti češki novinar E. E. Kisch je nekoč zapisal: »Nič ni bolj senzacionalnega od časa, v katerem živimo!«) Glosa gre zavestno v drugo smer kot komentar. Biča družbo, jo smeši, poudarja njene negativne tendence, ideje, pomanjkljivosti. Smeši osebnosti, ki stoje za temi dejanji (in ki niso imenovane). Gre za resnične dogodke, ne gre za humor. Zato je to novinarska zvrst. Glosa zaostri polemiko, ne izvabi le smeja, ampak tudi grenak priokus.

Vse to torej sodi v časopis, ki je sredstvo javnega obveščanja. Dolgo časa se že lomijo kopja o novinarski etiki, v obravnavi je nov kodeks novinarstva. Vendar, o tem naj razpravljajo pristojni za to področje! Z moje strani samo še nekaj o publicistiki in

publicistih, kot strokovno rečejo novinarjem.

Pisanje je avantura in težak posel, tako kot je branje soavtorstvo teksta, ker ga vsak človek bere po svoje, in zaradi svoje individualnosti in različnosti vidi v njem nekaj drugega kot drugi. Tako je pri spoznavanju, razmišljanju in pisanju. Dober novinar piše zato, da ljudi tema zamika, jih obvesti. Nikoli jih ne sme pustiti brezbrizne.

»Vedno je upanje, če imaš voljo, da se boriš!« (Clark Gable) Talent se kaže v volji in želji, da bi drugače videl svet. Vedno malo manj konformno kot drugi.

Latinskoameriški pregovor pravi: »Kdor ni revolucionar pri dvajsetih, nima srca, in kdor ni reakcionar pri tridesetih, nima pameti.«

ROMANA GRČAR

Obogatimo prve korake potrošniškega sveta

Potrošniški svet Zaprice se je prvič predstavil javnosti ob delitvi bonov za plin. Imenovali so ga družbenopolitične organizacije s tega področja. Ko se je po daljšem času spet pojavil v trgovinah pralni prašek, se je potrošniški svet povezal z Marketom na Kranjski cesti.

Ob tej priliki sta Market in potrošniški svet sklenila začasni sporazum, po katerem bo Market ob takih prilikah oddvojil 10 odstotkov prejetih količin za stare in oslabele občane. Tako jim je omogočil, da pridejo tudi oni do deficitarnih artiklov, ki jih lahko dobijo še en dan po tem, ko jih v trgovini že zmanjka. Potrošniški svet je posredoval trgovini spisek občanov, ki bi po mnenju sveta prišli v poštev za posebno delitev. Menil je, da spadajo na ta spisek vsi tisti občani, ki živijo sami ali pa v dvoje, če sta oba člana gospodinjstva s ara preko 65 let. Prav tako naj bi imel mesto na spisku občan, ki je starejši od 70 let, a živi v družinski skupnosti – gospodinjstvu, ki šteje prek 5 članov, ker ima taka družina po mnenju sveta pravico do dveh najmanjših obrokov. Da ne bi bilo nobene krivice, je svet sporazumno z

Marketom – Kranjska cesta, izobesil v trgovini sledeče opozorilo:

Vsi ostareli ali bolni, ki po lastni oceni ne morejo čakati v vrsti za prašek ali kateri drugi deficitaren proizvod, se lahko oglašijo pri poslovodkinji te trgovine, ki bo sporazumno s potrošniškim svetom Zaprice za take primere rezervirala določene količine. Tak kupec je dolžan povedati poleg svojih osebnih podatkov tudi razlog zahteve, da bi na ta način potrošniški svet prišel do potrebne evidence.

Ker je bilo praška dovolj, sta le dva občana kupovala preko vrste, nekaj več pa jih je bilo, ki so na ta način prišli do kave.

Potrošniški svet Zaprice smatra, da je spisek krajanov, ki omogoča nekaterim krajanom oskrbovanje z deficitarnimi artikli brez čakanja v vrsti, le izhod za silo. Poziva krajane, da v blokih – najbolje v hišnih svetih – in ulicah določijo poverjenike, ki bi obveščali potrošniški svet o vseh ostarelih in skrbi potrebnih v naši krajevni skupnosti. Predloge, take in drugačne, ki zadevajo delovanje potrošniških svetov, naslovite na: Krajevna skupnost Kamnik – za Potrošniški svet Zapri-

ce, Cankarjeva 11. Pripombe pričakujemo tudi na sledeče zamisli potrošniškega sveta:

Potrošniški sveti bodo lahko prav zaživeli šele takrat, ko se bo krajan odločil, da se bo preskrboval pretežno v eni trgovini. Status stalnega potrošnika naj bi si pridobil z naročilom določene količine osnovnih artiklov, katerih poraba je v vsakem mesecu približno enaka in ki jo v določeni količini uporablja vsak človek npr. moka, olje, sladkor, pralni prašek, makaroni itd. Na vsak način naj bi bili tako pripravljeni artikli, ki jih uporablja vsak.

Zdaj ne bi bilo težko oddvojiti toliko določenih deficitarnih izdelkov – ki so prišli v trgovino v tekočem mesecu – kolikor je v trgovini stalnih kupcev in ga porazdeliti k naročenemu blagu za prihodnji mesec.

Dostavo blaga v hišo potrošnika trgovina zaenkrat odklanja, a to vprašanje bi bilo gotovo mogoče rešiti, če bi potrošniški svet razpolagal s podatki o številu članov, ki bo to želeli.

Torej pišite. Potrošniški svet čaka na vaše pobude in sodelovanje.

VINKO GREGORC

Zaželjen obisk mladih

Ob novem letu smo, tako kot že vrsto let, mladinci obiskali vse vaščane, stare nad sedemdeset let.

Moram priznati, da smo bili povsod zaželeni in dobro sprejeti. Naša novoletna darila so bila sicer skromnejša v primerjavi s prejšnjimi leti, zato pa so bila izročena ali podarjena s toliko večjo ljubeznijo in spoštovanjem. Pri vsaki hiši smo se pogovorili s tistim, ki smo ga obiskali. Mladinci smo začutili, da bi morali večkrat na

obisk k starejšim vaščanom, saj se nam je zdelo, da se naši gostitelji radi pogovarjajo z nami.

Vse to kaže, da se mlada in starejša generacija vendarle ne razhajata tako močno, kot to trdijo mnogi ljudje. Vsaj v naši vasi Volčji potok se mladi dobro ujemamo s starejšimi ljudmi.

V starejših prebivalcih naše vasi mladi vidimo graditelje preteklosti in dobre svetovalce v raznih, nam neznanih situacijah.

VANJA KLADNIK

Poetika v akvarelih

Z vsakoletno prireditvijo Likovni trenutek želi Kamniški muzej prikazati trenutno likovno snovanje posameznega likovnega ustvarjalca in mu s tem omogočiti, da preveri svoje metode dela in ustvarjalne postopke. Namen take prireditve je torej, da ob večjih retrospektivnih razstavah spremljamo posameznike in njihovo delo tudi sekventno, se pravi v posameznih razvojnih obdobjih.

Letošnjega gosta likovnega trenutka ni treba posebej predstavljati, saj ga kamniška likovna publika dobro pozna. Pred dvajsetimi leti, ko se je začela njegova slikarska pot, se je prvič predstavil prav v Kamniku, kamor ga je iz Šoštanja pripeljala službena dolžnost likovnega pedagoga. Od tedaj je slikar ALADIN LANC prisoten v slovenskem likovnem prostoru kot eden redkih mojstrov akvarela in kot motivno bogat izpovedovalec. Vsakokratno srečanje z njim nam prinese nov motivno in likovno zaokrožen cikel. Pred leti marine, motivi iz starih mest, gozdnate pokrajine neposredne slikarjeve okolice in Gorenjske, zdaj cvetlična tihožitja. Pričujoča razstava 27 akvarelov je umetnikov obračun z zadnjimi dvema leti in prva predstavitev teh del v Kamniku.

Za opredelitev Lančevega slikarstva pokličimo na pomoč besede, ki jih je nekoč v nekem zapisu sam izrazil v zvezi s slika-

njem: »Življenje je večno spreminjanje in tako se neprestano prepleta tudi moja paleta barv in vsebina doživetij.«

Gre torej za izrazito čustveno prežeto razpoložensko slikarstvo, ki si nabira vtise v večno spreminjajoči naravi in jih pod vplivom poetičnega podoživljanja preoblikuje v svojevrstno japonsko krhke sanjske vizije, ki kot dih nastajajo pod slikarjevi-

Akvarel, tehnika slikanja mokro na mokro, ki jo Lanc uporablja že vrsto let, zahteva hitro in zbrano slikanje brez popravljanja. Izrazita lastnost tehnike, prosojnost še kako pripomore k občutju neponovljivosti trenutka, ulovljenega v slikarjevi domišljiji.

In zdaj k osrednjem motivu Lančevega slikarstva na pričujoči razstavi-k cvetličnemu tihožitju.

mnikom iz leta 1742. Dokončno se ta motiv osamosvoji v meščanskem 19. stol. in doživi v 20. stol. nove slogovne preobrazbe. Med slovenskimi umetniki 20. stol., ki so pogosto slikali tihožitje omenjamo Frana Klemenčiča, Ivano Kobilco, Ferda Vesela, Gojmira Anotona Kosa, Staneta Kregarja, Marija Preglja in Gabrijele Stupico ter Franceta Slano. Stilo zgodovinski pregled tega klasičnega slikarskega motiva nam pove, da so umetniki v različnih obdobjih zelo različno pojmovali in interpretirali ta motiv in da so v njem vsakokrat iskali druge pomenne. Tako je šlo v 15. stol. za simboličen značaj posameznih izbranih cvetlic. Kasneje v holandskem in španskem slikarstvu 17. in 18. stol. dobi tihožitje alegoričen pomen kot prisposoba trenutne lepote in mladosti tega sveta, v 19. stol. postane predmet estetskega doživljanja. V 20. stol., stoletju revolucionarnih likovnih sprememb ima tihožitje nove vloge in sicer nudi slikarjem možnost za reševanje oblikovnih in drugih likovnih problemov ali pa postane metafora za izpovedovanje notranjih psihičnih stanj umetnika, njegovih čustvenih razpoloženj in domišljjskih vzgibov.

Prav tu pa naj nakažemo Lančev pristop do cvetličnega tihožitja. Tihožitje je zanj ekspresivno sredstvo za izražanje njegovega, že večkrat omenjenega, poetičnega značaja in hkrati odnosa

do narave. K temu je treba dodati še to, da se Lanc izraža ne samo v slikarskem, ampak tudi v pesniškem jeziku. Prav ti dve

obliki umetnosti pa se še kako dopolnjujeta.

BORUT ROVŠNIK

SLIKAR

Slikaš s pepelom na platna spomina.
Slikaš z barvo potoka,
da bi dosegel zrcalo tolmuna.
Slikaš besedo molka,
slikaš, slikaš –
in ni je vedrine brez sence oblaka.
Iz najnovejšega cikla Lančevih pesmi

mi rokami in zdi se nam, da bodo v naslednjem trenutku že izginile izpred oči.

Vse se torej spreminja, vse teče, vse je le trenutek, kajti naslednji je že drugačen. Prav ta spreminljivost, ta dialektična podoba naravnega sveta, ki jo Lanc nato še transformira v svoj poetični svet neopredeljenih obrisov, prelivajočih, porajajočih in izginjajočih prosojnih barv in oblik, prav to je bistvo Lančevega slikarskega koncepta.

Zgodovina razvoja tega prastarega tradicionalnega motiva v slikarstvu nam pove, da sta prva upodabljala te motive flamska mojstra brata Van Eycka ob koncu 15. stol. Motiv cvetličnega tihožitja se tematsko povsem osamosvoji in doživi prvi veliki vrh v »zlatem holandskem veku« v 17. stol., pogost je v baročni umetnosti, lep primer v okviru slovenske umetnosti je Metzingerjevo tihožitje, naslikano na priznici primoške cerkve nad Ka-

Novoletno darilo

Sedemindvajseti december 1982 je bil moj srečni dan. Že prej sem vedel, da bova z bratom Boštjanom dobila elektronski voziček. Ko sem zvedel, da dobiva vsak svojega, sem bil presenečen. Tega dne smo se vsi gojenci Zavoda zbrali v avli. Čakali smo goste. Prišli so zastopniki Slovencev, ki žive v Švici, tovarišiči Vida Tomšič in Sonja Lednik. Vozička nama je izročila deklica v narodni noši. Kupili so jih Slovenci, ki žive in delajo v Švici. Podjetje IRIS je omogočilo uvoz vozičkov. Gostom smo peli in recitali. Po nastopu smo jim izročili darila, ki smo jih sami izdelali. Prizor so snemali za televizijo.

S tem vozičkom sem zelo zadovoljen, ker sem bolj samostojen. Z bratom sva hvaležna za tako dragoceno darilo.

ŽAGAR GREGA
4. razred
Zavod za usposabljanje
invalidne mladine
Kamnik

Živilska industrija FRUCTAL TOZD ALKO Ljubljana Frankopanska 9

VABI K SODELOVANJU

Sodelavce za dela v novem obratu za predelavo sadja, izdelavo ter polnjenje brezalkoholnih pijač na Duplici pri Kamniku

1. Upravljalec strojev
– 5 delavcev
2. Delavec v proizvodnji
– 6 delavcev
3. Vrtarja
– 1 delavec

Od kandidatov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje zahteve:
pod 1. da imajo poklicno šolo živilske, kmetijske, kemijske ali druge ustrezne tehnične smeri ter vsaj 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
pod 2. kvalifikacija ni potrebna, delavce bomo priučili
pod 3. kvalifikacija ni potrebna

Za vsa dela je predvideno ustrezno poskusno delo. Prijave pošljite v roku 10 dni po objavi na naslov: DO FRUCTAL, TOZD ALKO Ljubljana, Frankopanska 9, za kadrovske službe.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA

DIJAŠKI DOM 27. JULIJ KAMNIK

Sprejememo delavko za nočno varstvo učencev (okrog 70 ur mesečno). Pisne prijave pošljite Komisiji za medsebojna razmerja doma.

Pri stari Mani

Ustavila sem se pred hišo, ki je imela vsa okna zastrta, le eno je bilo na polovico odprto. Tudi vrtna in vhodna vrata so bila zaklenjena. Vseposod pustilo, mrtvo, le v vrtu sta samevala dva tulipana, ki sta me, zibajoča se v vetru, prijazno pozdravila. Vedela sem, da v tej hiši stanuje dvainosemdesetletna Mana, ki je zelo osamljena. Namenila sem se, da jo zopet obiščem.

Potrkala sem na stara vrata. Čez čas sem slišala korake, ki so se mi približevali. Počasi so se odprla škripajoča vrata, za njimi je stala Mana.

»Dober dan,« sem jo vljudno pozdravila.

»Dober dan,« je odzdravila s tresočim glasom, ki je pomenil veselje.

»Le vstopi,« me je povabila v hišo. Tudi stol mi je ponudila.

»Veš, stara sem in boleha,« je začela tarnati.

»Vsak dan čakam noči, vsako noč čakam toplega jutra,« je še dodala.

»Tako sem osamljena.«

»Vas nihče ne obišče?«

»Ne, nikogar ni, nihče ne pride k meni.«

»Kaj tudi sorodnikov ni?«

»Ne, pozabili so me. Sama bom do konca življenja. To sluhim. Tako sama,« je spet tarnala.

Nisem vedela, kako naj jo potolažim. Pogledala sem ji v oči, ki so bile tako svetle, da bi se svetile še ponoči. Velika žalost srca je rodila grenko solzo. S tresočo roko si je obrisala solzo in popravila plave lase, ki so ji štrleli izpod bele rute, potem pa rekla:

»Vesela sem, da si prišla.«

»Ja. Rada bi vam kaj pomagala.«

»Ni potrebno,« je skromno odvrnila.

»Posteljem vam in prezračim.«

»No, če bi rada...«

Prijela sem težko zimsko odejo in jo nesla na vrt, da se prezrači. Prav tako blazinico in rjuhi. Počistila sem še štedilnik, pometla kuhinjo, ko pa sem odpirala okno, me je zmotila:

»Še nihče mi ni nikoli popravil kuhinje, čeprav sem v tej hiši že mnogo let.«

»Vam smem prinesiti kruh iz trgovine?«

»Le pol kilograma.«

»Saj ne bo dovolj do nedelje,« sem jo takoj popravila.

»Bo že.«

Opazila sem, da bi potrebovala več, vendar ji tega ne dopušča majhna pokojnina. Ker mi je mami dala žepnino in sem imela še precej denarja, sem na tiho sklenila, da ji prinesem kilogram kruha.

»Bi še kaj potrebovali?«

»Ne, kruh bo dovolj.«

S kolesom sem pohitela do trgovine. S polic je dišal svež kruh. Veselo sem ga prišla. Ko sem zagledala rdeča jabolka, me je preblisnilo, da jih kupim in podarim Mani. Prav tako sem kupila še pomaranče in liter mleka. »Vse skupaj ni stalo veliko, Mani pa bo veliko pomenilo,« sem si mislila. Čakala me je že na pragu.

Moj prvi delovni dan v ETI

»Ati, jutri ob petih zjutraj me poklič, pa glej, da ne zaspis,« sem naročala očetu.

»Ne bom, ne bom,« se je zasmel in dejal: »Spat pojdi, sicer ne bo jutri nič s tvojo službo.«

»Oh, že grem,« sem zavzdihnila in pohitela po stopnišču v svojo sobo. Zjutraj me je ati točno poklical, le jaz sem bolj leno vstala in se oblekla. Pograbila sem škornje in se s kolesom odpeljala proti Kamniku. Mateja, moja prijateljica, mi je med potjo že vse razložila.

»Veš,« mi je dejala, »če boš vlagala, boš morala na vsak peti kozarec dati žeton.«

»Aha,« sem prikimala in ponovila njene besede. Močno sem se veselila prvega delovnega dne in se hkrati malce bala trdega osemurnega dela. Petčlanska skupina je stala pred prijazno tovarišico v kadrovskega oddelku v tovarni ETA.

»No, tukaj boste podpisali, da ste se seznanili o varstvu pri delu.«

Po tem so nas poslali v proizvodnjo. Dve dekletki in trije

»Tukaj je kruh, jabolka in pomaranče, pa še liter mleka za vaše zdravje,« sem ji podarila z veseljem.

»Joj, kaj si mi prinesla. Rekla sem samo kruh.«

»Vem, vendar to vam jaz podarjam.«

»To si zame kupila?«

»Da,« sem še enkrat ponovila.

Zdaj se je žalost prelila v veselje. Usta so se ji raztegnila, stopila je bliže k meni ter me počasi, plaho prišla pod roko. Roka se ji je tresla. »Danes sem zelo srečna. Tega mi še nihče ni storil. Vsi so me že pozabili.«

»Kadar kaj potrebujete iz trgovine, vam lahko prinesem. Odslej bom hodila k vam vsako sredo. Pomagala vam bom,« sem jo tolažila.

»Res lepo od tebe,« me je pohvalila.

Tako sem vsak teden hodila k Mani. Z ženičko sva se mnogo pogovarjali, sčasoma mi je zaupala, da sem sploh edina na svetu, ki jo poznam kot živega človeka.

Vesela sem, da sem Mani prinesla malo sreče v zadnjih letih življenja. Zdaj Mane ni več med nami. Že dve leti je minilo, odkar smo jo pospremili na zadnji poti. Počiva v temni zemlji, v grobu, ki ga nihče ne obišče, nihče ne prinese rož, nihče ne prižge svečke. Ker sem Mano imela rada, jo tudi zdaj obiščem in prinesem rož ter populim plevel.

Zenska, ki je bila celo življenje osamljena, je tudi zdaj sama. Nihče od svojcev se je ne spomni in ne obišče njenega groba, čeprav je imela vse rada in jim je zapustila hišo z vrtom.

DARJA SIVEC, 8. b
OŠ Komenda-Moste

fantje smo si vsi napeti, kaj nas še čaka, oblekli delovne halje.

Ko sva z novo prijateljico odhajali iz garderobe do delovnega mesta, sva si ogledovali stroje in delavke, ki so kot pridne mravlje zavzeto opravljale svoje delo. Pogledovale so naju nekam čudno.

»Prav zanima me, kaj si mislijo o naju,« sem pošepnila prijateljici, ko sva radovedni gledali vseposod.

»Vidve bosta šli vlagat na glavno linijo,« nama je razložila predelavka. Poiskali sva si stola in sedli ob trak. Takoj sta pristopili k nama dve starejši mentorici in naju učili vlagati.

»Poglejta, izbirajta enako dolge kumare za spodaj, potem pa nanje vodoravno naložita krajše,« sta razlagali in dodali:

»vmes ne sme biti lukenj.«

Kar z odprtimi usti sva strmeli v kumarice in kozarce, ki so se polnili. Počasi sva tudi midve poskusili.

»No, saj bo šlo, že gre,« sta naju spodbujali prijazni ženski, ki sta naju znali potrpežljivo voditi in popravljati.

Vse bolj pogumni sva postala-

jali in z veseljem prebrali kumarice in jih nakladali v kozarce. A ko sem napolnila enega, so me že pošteno boleli prsti, pred mano pa so zijali še štirje prazni kozarci in me priganjali k delu, da sem zavzdihnila:

»Oh, kdaj bo ura dve?« in pogledala na stensko uro. Pa je le kdaj pa kdaj bolj hitro stekla in premaknila svoja lena kazalca.

»Presneto, spet sem se zadržala s kumaro,« sem potožila sosedici. Odložila je kozarec in se nagnila k mojemu razbolelemu prstu. Počasi mi je snov izvlekla in me rešila bolečin. Hvaležna sem jo pogledala in stisnila krvaveči prst. »Bo že kri nehala teči,« sem se tolažila in spet izbirala in vlagala, vlagala. V takem vzdušju je mineval moj prvi delovni dan.

Ko sem prišla domov, sem nekaj pojedla in se kot mrtva zgrudila na posteljo. Res naporen je bil ta dan. Ampak odnehal nisem, prav tako ne prijateljica. Delali sva v Eti cel mesec.

IRENA BENDA, 8. b
OŠ KOMENDA – MOSTE

Obeti za večji obisk knjižnice

Kamniška knjižnica je z novim delovnim časom: ponedeljek in sredo od 9. do 19. ure torek, četrtek ter petek od 9. do 15. ure, brez dvoma ustregla tistim bralcem, ki jim je novi delovni čas praktično onemogočil obisk knjižnice. Novi čas izposoje knjig bo morda privabil tudi one, ki jim je dosedanj onemogočil pot v knjižnico in so iskali branje drugje.

Knjižni promet se je lani dvignil na raven izpred nekaj let, žal pa je obisk številčno daleč pod dolgoletnim povprečjem. Izpad obiskovalcev je tolikšen, da ga ni mogoče zanemariti. Odtod nujnost spremembe delovnega časa, ki je sicer težka za delavke knjižnice. Če je bil lani obisk knjižnice manjši zaradi spremembe urnika, izposoja pa se je povečala

zaradi ugodne celoletne članarine, ki omogoča neomejeno izposojanje za določen čas – potem si lahko obetamo spremembe.

Nakup knjig je domala nezmanjšal, strokovnih delavcev je več – torej obeti za kakovosten dvig. Sorazmerno ostra zamudnina je uredila rednejše vračanje knjig, obračanje novitet in hitrejšo doseljivost.

Vse te porazdelitve in spremembe bodo marsikomu omogočale prihajanje in vračanje občinski knjižnici.

Žgoči problem Knjižnice, namreč prostorska utesenjenost, ostaja še nadalje odprt in nerešen. Kljub obupnemu iskanju rešitev in primernih prostorov v zadnjih štirih letih, ki so zaobjele vse dobrovoljne in pristojne se

problem ni premaknil z mrtve točke.

Vsako jadikovanje in tarnanje o nemogočih prostorskih in delovnih pogojih, omejeni dejavnosti itd. obmolkne ob neizprosni resničnosti stabilizacijskega varčevanja.

Zarek upanja dajejo načrti občinske skupščine o saniranju sta-

rega zaščitenege dela mesta. V tem primeru bi se z obnovo hiše ob vstopu v mesto menda našli ugodni prostori za delno preselitev knjižnice.

Vroče želimo in upamo, da bi se ta zamisel, kmalu uresničila.

Z. S.

Novo branje v kamniški knjižnici

Skrivalnice Mladinska knjiga 1982
Suhodolčan L.: Na kmetiji Mladinska knjiga 1982
Švabič M.: Ljubavne povesti Mladinska knjiga 1982
Skrinjar V.: Kam potuje cesta Mladinska knjiga 1982
Eliot Th. St.: Pesmi Mladinska knjiga 1982
Brenk K.: Babica v cirkusu Mladinska knjiga 1982
Pregl S.: Zdravilo za vse Mladinska knjiga 1982
Kersnik J.: Kmetijske slike Mladinska knjiga 1982
Šeligo R.: Triptih Agate... Mladinska knjiga 1982
Ajshil: Peržani Mladinska knjiga 1982
Strniša G.: Jedca mesca Mladinska knjiga 1982
Gradnik A.: Pesmi Mladinska knjiga 1982
Pregarč A.: Moja pot do tebe Obzorja 1982
Lešnik R.: Prosti čas 1982
Zgodovina v slikah Držav. založ. Slov. 1982
Dittmar F.: Ženska v klimakteriju Držav. založ. Slov. 1982
Literarni leksikon št. 17 in 19. Držav. založ. Slov. 1982
Jacquette R.: Tusitala Držav. založ. Slov. 1982
Znidaršič M.: Knjiga in trg Držav. založ. Slov. 1982
Zadnikar M.: Romanika v Sloveniji Držav. založ. Slov. 1982
Telo kot stroj Pomurska založba 1982
Toplak L.: Odgovornost poslovnega organa. Gospodar. vestnik 1982
Statistični koledar Jugoslavije. 82. Zvezni zavod za statistiko 1982
Breje T.: Slikarstvo od 15. stol. Lipa 1982
Musek J.: Osebnost DDU Univerzum 1982
Milčinski J.: Medicinska etika... DDU Univerzum 1982
Turk I.: Temelji kalkulacije... DDU Univerzum 1982
Pavčnik A.: Neveljavnost pogodbe... DDU Univerzum 1982
Franzot J.: Kozmetika in mi Centralni zavod za napredek gospodinj. 1982
Dve desni, dve leti Centralni zavod za napredek gospodinj. 1982
Ribič I.: Stopinje v snegu Prešernova družba 1982
Kranjc A.: Motivacija za izobraževanje Delav. enotnost 1982
Bomo preživeli Mohorjeva družba 1982
Vipotnik J.: Tilen Partizanska knjiga 1982
Statistični letopis SR Slovenije 82. Zavod za statistiko... 1982
Nemanič M.: Belokranjca Kmečki glas 1982
Herbig J.: V blodnjaku tajnih... Borec 1982
Diwald H.: Boj za svetovna morja Borec 1982
Mac Lean A.: Ugrabljeni stolp Cankarjeva založ. 1983
Pečjak V.: Znameniti psihologi... Cankarjeva založ. 1982
Slovenske gore Cankarjeva založ. 1982

POZIV K VLOŽITVI NAPOVEDI ZA ODMERO DAVKOV OBČANOV

Na podlagi 135. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 44/82) izdaja uprava za družbene prihodke občine KAMNIK

Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1983.

NAPOVED ZA ODMERO DAVKOV MORAJO VLOŽITI: ZA LETO 1982

1. Zavezanci davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1982;
2. Zavezanci davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1982;
3. Zavezanci davka od dohodka iz avtorskih pravic, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1982;
4. Zavezanci davka od dohodka iz premoženja in premoženjskih pravic, o dohodkih doseženih v letu 1982. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov oziroma zgradb v najem ter dohodki od podnajemnin, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega dinarjev;
5. Zavezanci davka od premoženja – na posest gozdnega zemljišča, za leto 1982. Napoved morajo vložiti občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ne štejejo za kmeta, če posedujejo več kot 0,5 ha gozdnega zemljišča in če njihov dohodek v letu 1982 presega 20.000 dinarjev oziroma skupni dohodki vseh družinskih članov presega 10.000 dinarjev letno na družinskega člana;
6. Zavezanci davka od skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1982. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1982 presega 407.000 dinarjev.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;

- zavezanci iz 2. in 3. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;

- zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju nepremičnina leži, če gre za dohodke od premičnin pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče;

- zavezanci iz 5. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju leži gozdno zemljišče;

- zavezanci iz 6. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju so imeli v letu 1982 najdalj stalno prebivališče.

ZA LETO 1983

1. Zavezanci davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1983;
2. Zavezanci davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1983;

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;

- zavezanci iz 2. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti na predpisanem obrazcu, ki se dobi pri upravi za družbene prihodke občine. Pozivamo zavezance, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravočasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 10% oziroma najmanj 200 dinarjev, zavezancem, ki ne vložijo napovedi pa za 20% oziroma najmanj 400 dinarjev.

OBČINA KAMNIK
Uprava za družbene prihodke
DIREKTOR
Boris BAVČAR

Zgodilo se je 6. januarja 1983. Zgodilo se je nekaj, kar ni razglašeno samo mene, ampak vso našo družino in še marsikaj.

Moj komaj štirinajst mesecev star nečak je zbolel. Dobil je vročino, odklanjal vsako hrano in se neprestano jokal. Malega Martina smo vsi tolažili in mu skušali pomagati. Ker tudi domači čaj in med nista bila kos njegovi visoki vročini, sta starša Martina odpeljala k zdravniku. Otroška čakalnica kamniške ambulante tisti dan res ni samevala. Polna je bila otrok, ki so čakali, da

na kritično točko – ura je bila 18.45. Živčav v otroški čakalnici se je razredčil, saj sta bila v njej samo še dva mala, nebogljena bolnika. Tedaj je stopila v čakalnico sestra in povedala, da mala bolnika danes ne bosta prišla na vrsto. Starši so se začeli upravičeno jeziti. Sestra jim je pojasnila, da se zaman razburjajo, ker zdravnica zaradi nočnega dežurstva nima časa, da bi pregledala še dva mala pacienta. Pogovor je zaključila z besedami, da si mora zdravnica pripraviti torbo za nočno službo in da tako kot vsi

Zdravi bolnega ne razume

Jim človek v beli halji pomaga in jim odpravi raznovrstne otroške nadloge. Starša malega Martina sta bila v skrbeh. Bala sta se, da njun sin ne bo prišel na vrsto. Fantkova mama se je obrnila na sestro in jo vprašala, če ima smisel čakati pri tolikih strankah. Potem je sestra prosila za recept za tablete, ki zbijajo vročino. Sestra je dejala, da bo fantek prišel na vrsto, že zaradi visoke temperature. Obetajoče sestrine besede so potolažile mlado družino. Starša sta s sinom odšla v čakalnico, kjer sta z nestrpnostjo čakala in gledala urina kazalca, ki sta že drugič spremenila svojo lego. Martin je postajal vse bolj rdečeličen, njegovo telesce pa se je kar zvijalo od hudih napadov vročine.

Zdaj, zdaj bi moral priti Martin na vrsto. Kazalec na uri pa se je kot Martinov drugi sovražnik premaknil

ljudje tudi zdravnik rabi malo oddiha. To je res, da je tudi zdravnik človek in da se njegove potrebe po oddihu ne razlikujejo od potreb ostalih ljudi. Toda. Čemu potem obljube, da bo fantek vendarle dobil zdravniško pomoč.

Družina se je vrnila domov brez zdravil za otroka, saj so bile prazne tudi obljube glede recepta. Otroek je bil vsega naveličan, tako brezplodnega čakanja, kot tudi domačega čaja z medom. Njegove oči so govornile:

»Tudi jaz sem človek, v boleznih si želim zdravniške pomoči, pa čeprav sem še majhen!«

Jok je izražal njegovo bol, ki ji ni odrasli nismo bili kos. O tem, kdo je imel večje in bolj upravičene človeške potrebe – zdravni- ca ali nebogljen otrok pa presodite bralci sami.

teta

Zakaj nosijo prvošolčki rumene rutice

Med odmorom sva stopili v prvi razred in povprašali tov. Albino Štangelj, kaj je v prvem razredu storjenega za večjo varnost prvošolčkov v prometu. Povedala nama je, da so otroci takoj prvi dan dobili rumene rutice in svetleče obeske. Nato so si skupaj s tovarišico ogledali najbolj varno pot v šolo iz severnega in južnega dela Kamnika. Med potjo so si ogledali znake in prehode za pešce. Za vajo so prečkali cesto. Potem sva vprašali učence, kakšna je bila njihova prva pot v šolo in

zakaj jim služijo obeski in rutice. Klemen, Igor, Matej, Teja, Nadi in Mirjam so nama povedali, da imajo obeske in rutice zato, da jih vozniki opazijo. Večina hodi v šolo peš, s sošolci, nekateri pa vozijo starši. Za konec so se pohvalili, da jih ni strah hoditi po mestu.

Vozniki, tudi vi pazite nanje!

MOJCA KVAS, IRENA VRBOLE,
novinarski krožek, OŠ F. Albrehta

Razvalina življenja

Martin: Lepo te prosim, nikar me tako ne žali. Lenčka, po pravici ti povem, da me skrbi, kaj bo z nama, ko je komaj dobro jutro najinega zakona, pa si včasih tako čudna.

Lenčka: Meni se pa zdiš čuden ti. Venomer to večno govorjenje, kaj imamo, kaj bomo še imeli, kaj imajo drugi in kaj jim bosta še ti in moj oče izvila iz rok. Jaz imam vsega tega do grla.

Odlomek je iz ene najboljših slovenskih ljudskih iger, Razvalina življenja, ki je v soboto in nedeljo, 11. in 12. decembra lani, zaživela na moščanskem odru. Moramo si priznati, da nas ob vseh proslavah, koncertih, recitalih in gostovanjih drugih skupin najbolj ogreje ljudska igra, ki upravičeno doživlja zmeraj topel sprejem.

Vsebine ni treba podrobneje predstavljati, le kdo je ne pozna. Igra je obsodba pravno razkrajajočega se gruntarstva in podoba dvojnega zla: porušene osebnosti in družinske sreče zaradi nesrečnega zakona, sklenjenega pod pritiskom pohlepnihih staršev, in zaradi pijančevanja med kmečkim ljudstvom. V ospredju je vaški odeluh Urh Kante, čigar dejanja se maščujejo v življenju njegove nesrečne hčere Lenčke. Prisiljena poroka vodi v nesrečo, ki bi skoraj povzročila brodolom, tega pa prepreči nasilna smrt junaki-

nje Lenčke, tako da je kaznovan oče, pa tudi mož.

Besedilo izpod peresa našega priljubljenega pisatelja Finžgarja ni delalo preglavic že preizkušnim in uspešnim igralcem. Ti so znali v knjižni jezik vplesti našo narečno barvitost in izrazje, s katerimi so nam igro še bolj približali.

Lahko rečem, da so bili igralci vsem vrednotam dela: prepričljivo podanim dramatskim zapletom, značilnim pogovorom, predvsem pa kmečko tršatemu jeziku v dobršni meri kos. V domiselni sceni smo lahko razbrali simboliko: pred in takoj po poroki sta oba grunta še urejena, po nekaj letih zakona pa se za red nihče več ne zmeni, v hiši ni več rož in domačega prta...

Malo manj ko dve uri in pol trajajoča igra je oba večera do konca napolnila prenovljeno moščansko dvorano. Nič čudnega, saj Moščani vemo, da kadar je igra na našem odru, tedaj si jo moramo ogledati. Vsi se moramo trmastim igralcem in vztrajni režiserki, naši profesorici Ani Razpotnik, ki so večer za večerom vztrajali na vajah, zahvaliti za topel in prijeten večer. Upajmo, da so jim številni in hvaležni gledalci doma in na gostovanjih dovolj velika vzpodbuda za učenje še kakšnega dramskega dela.

IRENA URBANEČ

● Iz doma upokojevcev

Novembrske prireditve

Še se radi spominimo dogodkov, ki jih v preteklem letu ni bilo malo. To pot naj omenimo tri novembrske, ki so bili živahni in razgibani in so prinesli veselja, zvokovnih užitkov in živahnost mladine.

V začetku meseca je v našem Domu nastopil mešani pevski zbor Ivan Cankar: to je zbor upokojevcev iz Ljubljane, s pevodjem Tonetom Vratušo. Pred nastopom zbora nas je pozdravil eden od pevcev z besedami o lepoti naše pesmi, ki ni znana

samo doma, ampak tudi po svetu, da je pesem tista vez, ki družijo narode, ker je govorica, ki jo vsak lahko razume. Za uvod so zapeli »Upokojevsko himno«. Sledile so druge, več ali manj znane pesmi, potem je nastopil duet s kitaro in harmoniko, z dvema pevcema.

Vsaka pesem posebej je navdušila in vsaka od njih je zaslužila iskren aplavz. Ob zaključku programa smo vsi skupaj zapeli »Jaz pa pojdem na Gorenjsko in še nekaj veselih. Vsi smo peli

od srca in čutili, da pesem res združuje.

Sredi meseca smo dobili obisk iz Doma invalidne mladine. Prisel je tovariš Ludvik Travnik z dvema gojencema zavoda, oba z imenom Drago, da bi nam »po svojih močeh zaigrali«. Z nekaj narodnimi, domačimi, poskočnimi pesmimi so nam napravili večer prijeten in nas razveselili.

Začeli so s polkami in valčki, vmes so bile še take za Martino-

vo, za dobro voljo. Sledile so skladbe narodnih pesmi, oglasila se je blokflavta s svojim značilnim glasom, vrstile so se melodične in vesele pesmi, za zaključek pa so še zaigrali z obema harmonikama dve skladbi s simboličnima naslovoma »Hitri prsti« in »Spomin«, potem pa odšli zaigrati še na bolniški oddelek.

Še eno prireditev smo imeli v novembru. Za proslavo dneva

republike je prišlo k nam 60 učencev Osnovne šole Toma Brejca pod vodstvom profesorice Marijane Mrčela. Kot glasbena voditeljica je bila z njimi tovarišica Jelka Srebrnič. Vodja, tovarišica Mrčela, je pozdravila vse prisotne v imenu RK in v imenu šole: prišli so, prinašajoči našim stanovalcem za praznik sonce in radost s pesmijo in deklamacijami, obenem s prelepim šopkom in dvema skulpturicama, izdel-

kom šole. Bili smo presenečeni, še bolj pa ob programu, domiselno in z občutkom izbranim za to priliko. Iz proznih odlomkov in poezije ter anekdot iz vojnega časa in partizanskega življenja so nam priredili pravo predstavo.

Ob zaključku so nastopajoči predali za praznik še voščilo s pesniškimi besedami, naj rastejo mostovi iz naših src v vsa srca in naj se pno ti mostovi v svetove ljubezni! **MARIJA LAVRIČ**

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KAMNIK, KAMNIK, Steletova 8

Komisija za splošne, finančne in administrativne zadeve pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kamnik

na podlagi sklepa 4. seje z dne 24. 11. 1982 in 5. seje z dne 12. 1. 1983 ponovno razpisuje prosta dela in naloge

TAJNIKA SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI OBČINE KAMNIK

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ustrezne družboslovne smeri
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj na področju stanovanjske dejavnosti
- da je družbenopolitično aktiven in moralno neporečen

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kamnik, Kamnik, Steletova 8.

ZAHVALA

Ob smrti naše ljubljene mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE VIDMAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljeni obred.

Zalujejoči
vsí njeni

Komenda, januar 1983

SMRTI

BALOH Janez, preddelavec iz Duplice, Jakopičeva 14, star 56 let

VIDMAR Edmund, osebni upokojevec iz Borovnice 31, star 82 let

OBLAK Valentin, os. upokojevec iz Kamnika, Jurčičeva 19, star 79 let.

ORHINI Vincencija, družinska upokojenka iz Sp. Gameljna 5, stara 84 let.

BURJA Francišek, os. upokojevec iz Volčjega potoka št. 44, star 71 let

ŽUMER Marija, gospodinja, iz Križa pri Komendi št. 78, stara 73 let

CENE Franc, kmet iz Motnika 4/a, star 80 let

KUHAR Jožef, kmečki delavec iz Bele peči št. 5, star 38 let

POROKE

Kotnik Janez, vodja proizvodnje iz Vrhpolja pri Kamniku in Galin Slavka, preddelavka iz Podstudenca

Pušnik Srečko, učni kopač iz Črne pri Kamniku in Grandovec Špela, zobna asistentka iz Doba pri Domžalah

Poljanšek Vojko, posl. sekretar iz Kamnika in Starovasnik Darja, usnj. galanterist iz Podstudenca.

Termoakumulacijske peči popravljam, čistim in montiram. MATIJA ZIBELNIK, Zavrti 5, Mengeš, tel. 737-466.

Dopisujte v Kamniški občani

(Ne)varne stopinje pod Grintavcem

»Pod Grintavcem se je zgodila gorska nesreča. Planinec je močno poškodovan in potrebuje pomoč. Pokličite gorske reševalce.« Tako je drugega januarja neki planinec obvestil postajo milice v Kamniku. Miličniki so začeli obveščati reševalce. Brneli so telefoni in hišni zvonci v stanovanjih reševalcev. Veliko jih je bilo še v hribih, nekateri so se že vračali, drugi so odhajali. Začela se je reševalna akcija.

Letošnji novoletni prazniki so bili res lepi, zato ni čudno, da je več planincev zamikalo videti in doživeti gore v snegu, soncu in temni modrini nad vrhovi, kjer je veter odnašal še zadnje ostanke pršiča in brusil strma snežišča. Prav ta pa so bila v teh dneh precej nevarna in hoja po njih je bila varna le za opremljene in izkušene planince.

Sonce je bilo že nizko nad Kalškim grebenom, ko se je osemnajstletni planinec Dušan vzpenjal po strmem snežišču proti Malim vratom nad Kokrškim sedlom. Hodil je sam. Snežišče je bilo zmrznjeno in hoja precej zahtevna in nevarna. Tudi klože so za neizkušene nevarne pasti. V rokah je držal cepin in previdno izbiral varno stopinjo. Nenadoma je ni bilo več. Zdrsnil je... Zlomil se mu je cepin in z ničemer se ni imel ustavljal. Nihče ga ni videl, nihče ga ne bi slišal, če bi klical na pomoč. Med drsnjem čez kopni sklani rob je dobil hude poškodbe in izgubil zavest. Ko se je prebudil, je komaj dojel, kaj se je z njim zgodilo. Za svojo rešitev je moral storiti vse sam. Pihal je veter in zeblo ga je. Proč mora od tod, to je dobro vedel, toda bolečine od poškodb so bile vse huje. Skušal se je dvigniti, toda kako. Bolel ga je hrbet, leva roka je bila zlomljena. Razmišljanju je moralo slediti dejanje, saj do koč na Kokrškem sedlu ni tako daleč. Hodil je počasi in previdno. Zanj je bila to krepka preizkušnja volje in moči. V koči je utrujenost premagala vso njegovo moč in obležal je na pogrado zimske sobe. Potreboval je hitro pomoč.

Njegov prijatelj in drugi pla-

ninci so takoj obvestili gorske reševalce.

Helikopter RSNZ je še pred sončnim zahodom pristal pred kočjo na Kokrškem sedlu. To je bila najboljša pomoč za poškodovanega Dušana, ki ni imel izkušenj za hojo po strmih zmrznjenih snežiščih. Izkušnja je dragocena, če se ne zgodi najhujše.

Med pristankom helikopterja so planinci obvestili pilota, da je maloprej pod kočjo zdrsel še en planinec in leži tristo metrov nižje z zlomljeno stegnjenico. Pomoč helikopterja brez gorskih reševalcev ni bila mogoča. Ovira je bila tudi žičnica in prvi ponesrečenec je moral priti čim prej v bolnico.

Helikopter je s ponesrečenecem odletel proti Kamniku in pilot je med letom obvestil postajo milice o drugi nesreči. Začeli so se zbirati novi reševalci, med tem pa je helikopter v Kamniku odložil prvega ponesrečenca in odnesel nazaj na Kokrško sedlo dva reševalca, ki sta se takoj spustila do ponesrečenca. Več helikopter ni mogel napraviti. Mračilo se je.

Okrog sedme ure zvečer je bila večina reševalcev z opremo na hrbtih že pri ponesrečencu, dvajsetletnemu Romanu. Morali smo hiteti, ker je že več ko dve uri ležal na snegu in zeblo ga je. Čeprav je imel zlomljeno stegnjenico je moško prenašal hude bolečine. Čakala ga je dve uri dolga nošnja v gorskih nosilih in garanje reševalcev, ki so ga po temi in slabi poti nosili v dolino.

»Spodrsnilo mi je takoj pod kočjo na Kokrškem sedlu,« je začel pripovedovati Roman.

»V rokah sem imel samo smučarske palice, dereze pa v nahrbtniku. Drsel sem z veliko hitrostjo po zmrznjenem snežišču. Večkrat sem udaril ob zmrznjene kepe snega in ne vem, kdaj sem zlomil nogo. Ustavil sem se po naključju v napihanem pršiču. Samo da ni bilo še kaj hujšega,« je končal Roman.

Reševalci smo z nosili v rokah in prižganimi bakljami hiteli proti Koncu. Kljub mrazu se je iz mož cedil znoj, za počitek ni bilo časa. Tudi zaklel je

kdo, od udarca, napetosti, napora. To je garaško delo.

Po radio zvezi smo prejeli obvestilo, da je rešilni avto že v Koncu. Za trenutek smo počili.

ci pa smo s še enim zadoščanjem in upanjem, da smo pomagali človeku, odšli iz Konca proti Domu v Bistrici.

CENE GRILJC

Perutnina Zalog

Komisija za delovna razmerja TOZD Reja objavlja za nedoločen čas prosta dela in naloge

1. PRODAJA MESA, JAJC IN STRANSKIH PRODUKTOV v prodajalni Perutninske farme Duplica

Pogoji: - KV prodajalka
- 1 leto delovnih izkušenj v stroki

2. VZDRŽEVANJE IN IZDELAVA OPREME IZ LESA na Perutninski farmi Duplica

Pogoji: - KV mizar
- 1 leto delovnih izkušenj
- tečaj iz varstva pri delu

Ponudbe na objavljena dela in naloge sprejema Kadrovska služba Perutnine Zalog, Agrokombinatska 84, 61260 Ljubljana Polje. Rok za sprejemanje ponudb je 15 dni od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

Skupina kamniških planincev na obisku v Ložu in na Travnici gori.

Ustanavljanje planinskih skupin na šolah

Vzgojanje mladega rodu je dolžnost vseh dejavnikov, ki jim je pri srcu naša prihodnost in napredok. Med te oblike vzgoje spada tudi planinstvo.

Oktober lani je »Kamniški občan« pisal o ustanavljanju planinskih skupin, o njihovem pomenu in vplivanju na zdrav razvoj mladega rodu. Pri nas v kamniški občini formalno obstajata le dve skupini;

prva na osnovni šoli v Stranjah, ki je številčno in kadrovsko zelo močna in

druga, ki je bila šele pred nedavnim ustanovljena v Izobraževalnem centru Rudolfa Maistra, je številčno šibkejša in si še utira svojo pot, pa je kljub temu že smelo zaorala prve brazde, medtem, ko na vseh ostalih šolah še ni bistvenega premika. Nekoliko so se stvari pričele ugodno razvijati na podružnični šoli v Mekinjah in Nevljah, medtem ko za

ostale šole planinsko društvo nima podatkov.

Planinsko društvo Kamnik prosi osnovno šolo Toma Brejca, osnovno šolo Frana Albrehta in osnovno šolo Komenda, da v okviru učnega programa, zlasti v dejavnosti telesne kulture, čim prej uresničijo te naloge, saj planinstvo tudi spada v redni obseg društvenih dejavnosti na šoli.

Mladinski odsek in odsek za informiranje in propagando Planinskega društva Kamnik, pa tudi drugi dejavniki, so pripravljene v polni meri sodelovati pri formiranju planinskih skupin, jim dajati pomoč, po potrebi organizirati planinsko šolo za varno hojo po gorah, da bi s tem dali polno spodbudo tistim družbenim delavcem, ki jim je skrb za vzgojo mladine najvažnejša.

V jubilejnem letu 1983 - 90 LETNICA PLANINSKEGA DRUŠTVA KAMNIK - naj bi

bilo pomembno torišče dela na vseh šolah predvsem dobra organizacija planinskih skupin in njihovo vključevanje v aktivnosti planinskega društva. Vsa prizadevanja morajo težiti k dobrim vzgojnim metodam in oblikovanju osebnosti mladega človeka, k čemer planinstvo lahko mnogo prispeva.

O rezultatih te naloge bo planinsko društvo bralce ponovno seznanjalo v naslednjih mesecih, marca in aprila in poročalo o uspehih, ki so že doseženi, hkrati pa tudi o težavah, ki spremljajo ta hotenja.

S skupnimi prizadevanji šol in planinskega društva se lahko nadajamo, da bo v bližnji prihodnosti položaj v mnogočem drugačen. Od dobrih mentorjev iz vrst šolnikov v vsaki planinski skupini pa je uspeh dela že v dobri meri zagotovljen.

STANE SIMŠIČ

Devetdeset let planinskega društva

19. julija 1983 bo minilo 90 let, ko je bilo ustanovljena podružnica Slovenskega planinskega društva v Kamniku.

Že večkrat je »Kamniški občan« pisal o jubilejnem letu Planinskega društva Kamnik. Ob raznih prilikah je bil predstavljen tudi delni program načrtovanih aktivnosti društva v tem jubilejnem letu; danes vas želimo seznaniti z dokumentom, ki konkretno dokazuje rojstvo Planinskega društva Kamnik.

Pred skoraj 90. leti so Kamničani prejeli okrožnico, s katero so jih vabil na občni zbor Kamniške podružnice Slovenskega planinskega društva:

VRLI GOSPODJE NARODNJAKI RADI NUJNEGA VAŽNEGA POGOVORA PROŠENI IN VABLJENI STE, DA SE DANES, DNE 19. 7. 93, NA VEČER OB 1/2 8 uri GOTOVI SNIDEŠTE V GOSTILNI PRI GOSP. KENDA.

DA VAM JE NARODNOST PRVA STVAR, SEM OBVERJEN; NADEJAM SE PA RADI TEGA TUDI Z GOTOVOSTJO, DA SE DANAŠNJEGA VEČERA POLNOŠTEVILNO UDELEŽITE.

TUDI ROJAKI, KI BI SE RADI NUJNOSTI MORDA NE BILI OSEBNO VABILI, SO DOBRODOŠLI.

KAMNIK DNE 19. 7. 1893

JOSOP MOČNIK

Kakor je razvidno, letos mineva 90-letnica za planinstvo na Kamniškem tako pomembnega dogodka. Gotovo je za tedanjega čas predstavljal ustanovitev PLANINSKEGA DRUŠTVA zelo plemenito gesto boja za ohranitev slovenske narodnosti spriču vedno večjega pritiska za potujčevanje. Ta akt pomeni brez dvoma tudi politično akcijo, ki je prizvala poguma tedanjim prizadevnim narodnjakom, da so vztrajali in tudi uspeli v boju za krepitev in uveljavljanje slovenstva tudi na drugih področjih.

Kamnik je znan širši slovenski in jugoslovanski skupnosti tudi z delovanjem na kulturnem in drugih področjih. V tem času so bile družbene spremembe na gospodarskem in kulturnem področju posledica odločnega boja naprednih Sovencev-Kamničanov.

Že lani smo praznovali dve pomembni obletnici: 100-letnico prvega moškega pevskega društva LIRA iz Kamnika in 100-letnico gasilskega društva Kamnik. Tesno povezano z razvojem teh in drugih prizadevanj je prišlo tudi do ustanovitve PLANINSKEGA DRUŠTVA KAMNIK 19. julija 1893 leta.

Poslanstvo planinskega društva iz tedanje dobe narekuje naloge tudi sedanjim planincem, da še naprej krepijo ljubezen do gora in plemenitost tovarištvu, ki vlada med planinci in da vzgajajo mladino v zdrave, klene in napredne člane naše družbene skupnosti.

Stane Simšič

Slikano 1894. leta v Kamniški Bistrici. Na sliki je tudi prvi predsednik društva Josip Močnik.

Tekmovanja mladih

Letošnje tekmovanje za pokal občinske organizacije mladih, ki ga kot vsako leto doslej organizira komisija za šport in prireditve, se bo pričelo nekoliko prej, kot je bilo do sedaj v navadi. Odločili smo se namreč, da med prvotnih osem disciplin vključimo še tekmovanje v veleslalomu in kegljanju.

Prvo tekmovanje bi moralo biti v veleslalomu že 15. januarja 1983, vendar je zaradi neugodnih vremenskih razmer žal odpadlo in je prestavljeno na kasnejši čas.

Tako bo letošnja otvoritvena tekma za pokal OK ZSMS v kegljanju, ki bo 30. 1. 1983 na kegljišču Planinka. Ženske bodo pričele s tekmovanjem ob 8. uri, moški pa takoj za njimi. To tekmovanje organizira OK ZSMS, zadnji rok prijavi pa je pol ure pred pričetkom tekmovanja. Ženska ekipa šteje dve tekmovalki, moška pa štiri tekmovalce. Tekmuje se ekipno, vsaka OO ZSMS pa lahko prijavi neomejeno število ekip.

Razporeditev tekmovanj z datumi in posameznimi OO ZSMS, ki so organizatorji tekmovanj:

tekmovanje	datum	organizator (OO)
1. kegljanje	30. 1. 1983	OK ZSMS
2. šah	12. 2. 1983	Titan
3. namizni tenis	26. 2. 1983	ZUIM
4. streljanje	12. 3. 1983	Stol in KIK
5. kros	26. 3. 1983	Mekinje
6. košarka	2. in 3. 4. 1983	ŠCRM
7. odbojka	16. in 17. 4. 1983	ŠCRM
8. rokomet	30. 4. in 8. 5.	Center
9. nogomet	14. in 15. 5.	Nevlje

Tekmovanje v veleslalomu bo, ko bo dovolj snega. Na vsaki tekmi bodo najboljši tri ekipe prejemale diplome, vsako tekmovanje pa se tudi točkjuje in sicer: prvouvrščeni 10 točk, drugouvrščeni 8 točk, tretjevrščeni 6 točk, četrtouvrščeni 4 točke, petouvrščeni 3 točke, šestouvrščeni 2 točki; vse ostale sodelujoče ekipa pa prejmejo po 1 točko za sodelovanje.

Ob koncu tekmovanja bomo najuspešnejšim ekipam v skupnih seštevkih podelili diplome in pokale.

Branilci naslova lanskega tekmovanja so: pri moških OO ZSMS Duplica; pri ženskih OO ZSMS Center in skupno OO ZSMS Center.

In kdo bo najboljši letos? Vidimo se torej 30. 1. 1983 na prvi tekmi za pokal OK ZSMS Kamnik v kegljanju.

KOMISIJA ZA ŠPORT IN PRIREDITVE PRI OK ZSMS KAMNIK

Lokostrelci so se preselili v dvorane

Zimsko sezono tekmovanj so lokostrelci začeli na odprtem prvenstvu konec decembra v Mariboru. Tekmovali so v disciplini FITA 25 metrov v športni hali in mariborskem sejmišču.

Kamniški lokostrelci so dosegli nekaj odličnih uvrstitev v posamični in ekipni konkurenci. Lokostrelci z merilnimi napravami (prosti slog) so tekmovali na republiškem prvenstvu, lokostrelci brez merilnih naprav (instinktivni slog) pa so tekmovali na odprtem prvenstvu mesta Maribor. V prostem slogu je ekipa LK Kamnik osvojila 3. mesto v Sloveniji, nastopili so Janez Kraševc, Dušan Orehek in Mile Desnica. V konkurenci posameznikov v prostem slogu je postal mladinski

INTEGRAL DO LPP TOZD Delavnice, b. o.

oglašja prosta dela in naloge

ZA OBRAT KAMNIK 2 ČISTILKI VOZIL (izmensko delo)

Pogoji: NK delavka

Pisne ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite v roku 8 dni na naslov: SOZD Integral, kadrovski oddelek, Celovška 166, Ljubljana

Trimske značke

Lani je planinsko društvo Kamnik, kakor že nekaj let doslej, pripravilo štiri planinske trimske pohode. Obljubljeni so bili, da bo vsakdo, ki se bo udeležil petih takih pohodov, dobil posebno značko. Planinsko društvo je to svojo obljubo izpolnilo, zato vabimo vse, ki so se doslej, torej lani in v prejšnjih letih, udeležili petih pohodov in to lahko dokažejo z žigi, naj se oglasijo. Na planinsko društvo Kamnik naj do 16. februarja pošljejo ali pa prinesejo kartončke z žigi in dodajo ime, priimek in naslov. Rok je omejen zato, da bo PD Kamnik lahko pravočasno pripravilo značke in diplome, ki bodo podeljene na občnem zboru planinskega društva sredi marca.

BOJČ

Kamniški občan

OGLAŠUJTE V KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZDL Kamnik - Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF - Ureja uredniški odbor - glavna in odgovorna urednica Jana Taškar - tehnični urednik Franc Mihevc - strokovna sodelavka Vera Mejač - Izhaja dvakrat mesečno - Naslov uredništva: Kamnik, Tomšičeva 2, telefon 831-311 - tekoči račun pri OK SZDL 50140-678-57039 - Kamniški občan - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tiska CGP Delo v Ljubljani.

DO